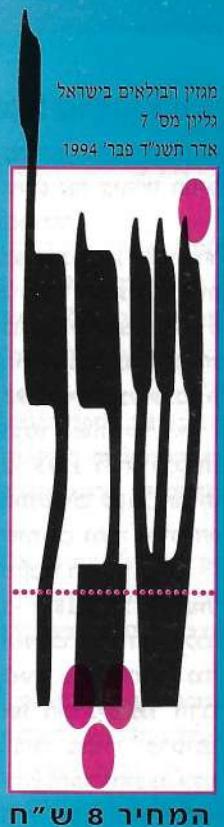

Tel Aviv 1994
תל אביב

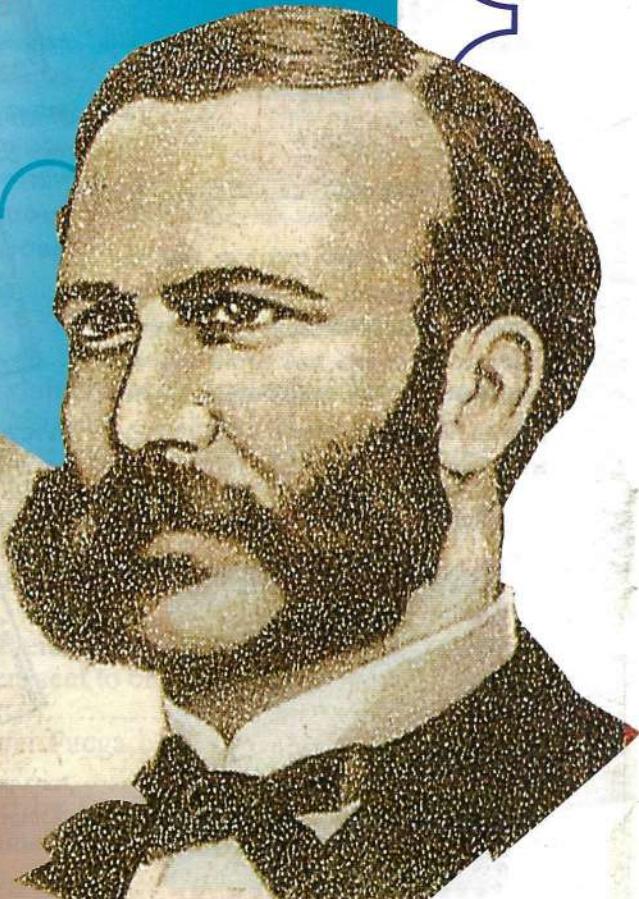

תערוכת בולים וצלחות
הצלב האדום והרפואה

28.3 - 31.3.1994

מוציא הבולאות בישראל
ללאן מס' 7
אדר תשנ"ד פבר' 1994

ERETZ ISRAEL MUSEUM, TEL AVIV

מוזיאון ארץ-ישראל תל-אביב

בכל יום עד - 20.00

בול מרדכי חוקין

מרדי חוקין נולד באודסה ב- 1860. הוא סיים את בית הספר התיכון ואת האוניברסיטה באודסה.

בפרעות 1881 נאסר והועמד למשפט. עם סיום לימודי החוץ לו להיות מרצה באוניברסיטה בתנאי שיתנו צור, הוא סירב ועקר לפראן. שם החל בעבודתו המדעית בהדרכת מחלות. ב- 1892 ניסה על עצמו וחבירו את הניסיון נגד חולירע אותו יצר.

- ב- 1893 הגיע לככלותה וניסה להשפיע על התושבים לקבל את החיסון. הסתבר שאחרי שנתיים וחצי ירידת התמותה ב- 80% בקרב חברי החיסון.

- ב- 1891 קיבל את חבר מסדר הכבוד של האימפריה מידי המלכה ויקטוריה. שבע שנים לאחר נילוי הניסיון נגד choliru גילה חוקין את התרכיב נגד הדבר. את החיסון קיבלו רבים בהודו. פרסומו הרוב הביא לנאה בהצלחו והופכו לעליו שמוות שהינו טוכן רוש רוסי. לאחר שלוש שנים טוהר שמו והוא חור להזוז.

- ב- 1907 קיבל אות הוקרה מבית"ס לרפואה טרופיתobilipofol על חיסונם של 6 מיליון איש ולילית דורך לחיסונים אחרים. המעבדה בה עבד שינוי שמה ממעבדה לחקר הדבר "למכן חוקין". המוסד הניל' חשוב עד היום. ב- 1916 פרסם מסה על היהדות. את כל הונו, לרבות רוחו, הקדיש לתמיכת בישיבות. הוא נפטר ב- 1930.

**למר קיסינגר מהרצליה
תודה על תרומות הספרים**

**תודה למך מיין על
תרומתו לספרית ההתאחדות**

ורזית סיני

Cuscardopodus Synoi - ציפור מדבָּר משפחת הפרושיים. ראש וזרה ורודים, כנפיו זונבה חומים, והמקור עבה ואפור. הורודית מלקטת מהקרע וזרעים ושוכנת ליד מקורות מים מדבר. הורודית תהיה בלהקות ושכיחה ביותר במרומי סיני

בריאות האדם

ושא הבולטים הללו הוא מניעת מחלות הגורמות לתחלואה ותמותה בארץ ובעולם והצורך לאמץ אורח חיים בריא.

א. תזונה נכונה בתזונה נכונה יש להמנע שימוש מופרז בסוכר ובמלח ובזמן עתיר קלוריות ובמגוון עשירים בשומנים. יש להעדיף מזונות עשירים בסיבי מאכל, כגון:

ב. מניעת עישון עישון הינו גורם לתחלואה ולתמותה מחלות לב וسرطان ונtinyתת למניעה. תשומת הלב ניתנת לא רק למשענים אלא גם לאנשים בסביבת המשען. לכן מומלץ להמנע מעישון ומוקבנה לאדם מעשן.

ג. פעילות גופנית פעילות גופנית תורמת למניעת מחלות לב, לשיפור כושר גופני, להעלאת מצב הרוח ולהפנת העיפות. לכן מומלצת פעילות גופנית גופנית אירופית מתונה אך מושחת כגון ריצה, שחיה, הליכה מהירה, נסעה באופניים וכו'

חיפוריות

סידור חרקים הקיימת בעולם ב- 350- 350 מינים - מהם כ- 3500 ידועים בארץ. ישנים מינים המועילים לאדם בהשמידם מזקי קללות שונים וישנים כאלה הגורמים לנזקים בחקלאות. החיפוריות שנבחרו לבולים הינם נציגים בולטים בעיר ישראל.

Graphopterus serrator- הרצה המצויית נמצאת על קרקטותחוליות, היא טורפת ועם מזונה נמנים חרקים ויצורים קטלניים אחרים. תפוצתה בארץ מהנגב המערבי ועד תל אביב.

Potosia Cuprea

משפחת הזבלתיים הנזינים מצואה וצמחים. היא נפוצה על צמחים שונים בארץ, בעיקר על פרחים קוצניים. היא מופפת בכבדות וمتבלטת בעקביה המתכתים המורחים

Coccinella septempunctata- מושית השבע חיפושית נפוצה צורתה חצי כדורית וצבעה עזים. חיפושית זאת מצטיינת ברעבנותן לכיניות שכן אובייכי החקלאות. החיפוריות נודדות בסוף האביב לפ██תת החורים הגבוהים וירודות שוב בתחילת האביב.

Chlorophorus varius בארץ מצויים כ- 120 מינים של יקرونיטים, הנזינים מצמחים וענפים. היקרונית נפוצה על צמחים בארץ. היא מוקה לחקלאות ופוגעת בעש תעשייתי.

מלבד הסדרה בעלת השבילים הונפקו גם קופטרוס בולים ובו 8 בולים (פעמיים הסדרה) ללא שבילים, בכריכה. (הצילומים הופיעו על שער "שביל" 6).

תערוכת בולים וצילומים - "הצלב האדום והרפואה"

הזמנה זו תקינה להם כניסה חופשית. ביום הפתיחה תופעל במקום חותמת מיוחדת וביתר שלושת ימי התערוכה יהיו בשימוש חותמות ביול מיוחדות של התאחדות בולאי ישראל.

במשך ימי התערוכה תתקיים במקום מכירה בולאית אשר במסורתה ימכו דף מזכרת מיוחד (המוגבל ל-500 עותקים בהפקת ההתאחדות). ימי התערוכה יוקדו כל יום לאירוע שונה. יום ב- 29/3/94 יום ארגון הצלב האדום.

יום ג'- 30/3/94 יום הבריאות. יוסד- 31/3/94 יום הרופא.

התאחדות בולאי ישראל ואילית יהיו במקום כדי לסייע בנושאי בולאות לכל המעוניין ובכלל נשא בולאי. כל קוראי "שביל" מוזמנים לנצל את הזדמנויות ולברך במזיאון בולאות, ללמוד על בולאות ולהנות מהפעילות במקום.

שיניים, רופאים מפורסמים ועוד. תערוכת הבולים תלולה בתצוגה של צילומים על פעילות הארגון של הצלב האדום בארץ.

אנו מצפים שתערוכת הבולים התצלומים והARIOUIS שיתלו לה, ימשכו קהל רב ויורדו עין רב.

התערוכה תתקיים בין ה- 28 במרץ עד ה- 31 במרץ 1994 ותשאר פתוחה עד שעה 20.00 מדי יום.

התערוכה תפתח לקהל הרחב ביום ה- 28 במרץ בשעה 12.00 לאחר טקס הפתיחה שיתקיים למומינים בלבד.

הכניסה לתערוכה חייבת בתשלום במסגרת הכניסה למזיאון הארץ עד שעה 15.00, אך לאחר שעה זו ועד ושלשה 20.00 הכניסה תהיה חופשית. כל מנוי השירות הבולאי יקבלו הזמנה זוגית שתופס יחיד עם הוועדת התשלומים למונימים לבולים חדשים בחודש מרץ.

בחול המועד פסח תתקיים תערוכה של בולים וצילומים בנושא הצלב האדום והרפואה.

התערוכה תתקיים בביתן המזיאון לתולדות הדואר והבולים הנמצאים במזיאון ארץ ישראל ברמת אביב - תל אביב.

התערוכה נערכת ביוזמת קבוצת אספני רפואי וצלב אדום של האגודה הישראלית לבולאות תימאית (אלילית) וביחסות ארגון הצלב האדום הבינלאומי.

התערוכה מוקדשת אך ורק לנושאים אלו ויוצגו בה כ- 20 אוסףים ביןיהם מהטוביים בעולם של תולדות הצלב האדום ופעילותו במהלך מלחמות ומלחמות.

כמו כן, נכל לראות אוסףים נוספים בנושא دائرة חיטוי נסחאות מחלות מדבקות, תולדות הרפואה והמלחמות, התכנתות שבויים באמצעות ארגון הצלב האדום (של שבויים ישראליים ורים), תרופות על בולים, רפואיים.

תוכן עניינים

21-20	הצגת אוסף "סיווע לוזלה"-דני שמידט	6-4	חדשנות
24	בעקבות יווליוס פופר וארץ האש-דן גלילי	7	מכירות פומביות
25	חדשות יודאיקה	9-8	ביבמה של לכטס-החתומות נקיות
26	מהנהשה באגדות	13-10	בולים חדשים מהעולם
27	"הנדירים" חלק ב' - ד"ר צבי שמעוני	15-14	מחקר-מכتبינו עכו-מאת יהודה קלינר
28	"בוליטיקה"-משה הלוי	17-16	דארא אויר זר בארץ הקודש-חנה מינץ
29	"נשלח בפוסטא" - שי שבתאי		

CONTENTS

Israeli New Stamps.....	2
Red Cross and Medicine - Exhibition of Philatelia and Photographs at the new Postal & Philatelic Museum - 28th to 31st March 1994.....	3
The 7th Israeli Conference of Israel Philatelists - an unprecedented success -the Federation's shild to Lavi Blau,Emmanuel Glasman - the philatelist of the year;Guy Shiftan - the young philatelist of the year.....	4
The Livorno Archives - A Study of 17th Century Acco's Letters by Yehuda Kleiner.....	14-15
The Holy Land "Air Mail Forerunners" by H. Muentz (the first known airmail letters sent to or originating from the Holy Land).....	16-17
Julius Popper and Tierra del Fuego by Dan Galili.....	24
Judaica New Issues.....	25
The Rarest Stamps - Part II by Dr. Zvi Shimoni.....	27
"Sent by Posta" by Shai Shabtai (from the Warsaw Ghetto to Palestine by the Red Cross).....	29

מגzin הבולאים
בישראל

גילון מס' 7

ינואר - פברואר 1994
"SHOVEL" (TAB)
January-February 1994

העורך : טיבי יייב
המערכת: ינאל נתנאל

הפקה: ניו-טורן טל: 03-6812180
לוחות והפרדות: אורטנו

עיצוב עטיפה: אריה גלוך
מוד"ל. התאחדות בולאי ישראל

רח' פינסקר 2 ת.ד. 4523 ת"א 61045
טלפון: 03-295547

מו"ר מנוי לשנה: 40 ש"ח.
ניתן להצטרף ע"י פניה בכתב, או טלפון
באמצעות כרטיס אשראי

השער מוקדש לתערוכת הצלב האדום

The Postmarks and other Markings of Mandate Jerusalem (1917-1948)

מ-1917 עד 1948 עמנואל עורך נארך ערך משותף עם H. L. Postal H. צבי שמעוני של הבטאות הידועה כתוב ופרסם בעיתונים בולאים מחקרים שונים וחובבים. אוסף על תולדות הדאר של ירושלים, ובמיוחד אוסף תקופת המנדט ותקופת השלטון הירדני במורה ירושלים זיכו אותו במדליות רבות בתערוכות ובסורות לאומיות. ובין לאומיות".

גיא שיפמן הבולאי הצער המצטיין לשנת 1993

מדברי יעקב שבתאי, סגן יייר וועדת הנוער של פ.י.פ. (איגוד הבולאות העולמי), בטקס הענקת תואר הבולאי הצער המצטיין, בכנס בלאי ישראל:
 "גיא היו כיסים בן 18 ובוגר תיכון חדש בחוד השרון, אך התמסר לבולאות כבר מגיל צעיר. בגיל 13 הציג לראשונה בתערוכה הלאומית עצמאות 40 בירושלים אוסף תולדות הדאר שנושאו התפתחות דאר אוניות, וכן במדליה מוזהבת. מאז הציג גיא במספר רב של תערוכות לאומיות ובין לאומיות אספה חולך ומשתפר.

מן טרייאל וטוקיו 92 וגרנדה 93 הביאו לו מדליות מוזהבות גדולות ופרסים מיוחדים. הישג נכבד והעריכה קיבל גיא כאשר דפים מאוסףו הוצעו בסמיינר הבן לאומי לשופטי בולאות נוער שנערך בקונפנגן במרץ 1993. גולת הכותרת היא תערוכת בנגוק 93 - בה קיבל גיא שיפמן מדליה מוזהבת גדולה + פרס מיוחד כאוסף הטובי ביותר באג' הנוער של התערוכת.

על הישגים יוצאי דופן אלה בבולאות הנוער המבאים כבוד לאספן, משפחתו ולבולאות הישראלית, נבחר גיא שיפמן לבולאי הנוער המצטיין של ישראל לשנת 1993.

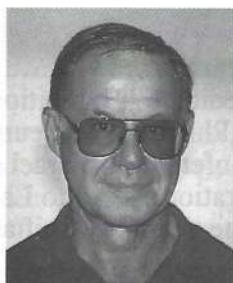
unganek lebaya belao.

מדברי נשיא התאחדות בולאי ישראל, עוזי אליבר, בטקס הענקת המגן ביום הבולאות: "לביא בלאו הוא אבוי רעינו יום הבולאות והקרן לעידוד הבולאות. היה שנים רבות מכיר התאחדות וחבר בשניות מיום היסוד ועד פרישתו. היה חבר הוועד הפועל של התאחדות האגודות הבולאיות בישראל ואחר כך התאחדות בולאי ישראל שנים רבות. עם בראש העמותה התל אביבית לבולאות במקביל לפקידו כמנכ"ר התאחדות.

בתערוכת תל-אביב 83 היה הרוח החיה, ושימוש גיבר תערוכת "ישראל 83 בתערוכת הבולאים בתל-אביב" תל-אביב 93" הגשים חלום ישן, זוכה במדליות זהב על אוסףו התמטי בנושא המוסיקה. לביא בלאו רבות קשרים הטובים של חבר בועדת שיפוט בולאים, שימוש נרחב בafilms, מודיקים ובאופן בהיר ומרתק, מפי האיש הבקי באירוע ואחראי לפיתוח ברשות - הרי הרצאה הפכה לאחד משיאי הכנס.

עדכ אלישר הסביר בקצרה מהו איסוף "דאר אויר" ומדוועז ענרי איסוף זה מתרתק אותו. כך גם ברוך הנס (דובי דאר) ולוסיאן מליס (גלוויות מריב). תקציר דבריהם יובאו ב"שביל" בחודשנות קרובות.

מדברי מדברי צבי שמעוני, במועד הענקת תואר "הבולאי המצטיין ביום הבולאות": "עמנואל גלסמן הוא אחד ממייסדי האגודה לתולדות הדאר של ארץ ישראל (נוסדה ב-1977). הוא חיבור והוציא שני ספרים חשובים:

The Postal History of Jerusalem from 1948

M. Sacher

בשתיו עס

הכנס השבעי של בולאי ישראל זכה להצלחה ללא תקדים

כנס בולאי ישראל, ב-14 בדצמבר 1993, נערכ לראשונה בבניין המזיאנון לתולדות הדאר והבולאות, שבמסגרת מזיאנון ארץ-ישראל. בכך נפתחה למעשה הפעילות הבולאית של המזיאנון, אשר נקוה ותווך שנ-שנתיים יתחל בפעילות קבוצה ומלאה. נאלצת להגביל השתתפותה להיקף המובי האפשרי לאירוע במקום.

בתחילת הכנס הריצה מר הרצל בר- מג, ראש אגף התפעול בשרות הדאר על היקפי הפעולות של הדאר על החידושים האחוריים שאיפשרו לצמצם את משך העברת הדאר באופן משמעותי. ענני הדאר קרובים מאד לבאספנאים בכל מקום, אך כאשר מובאים לפניים תנומות רבים, מודיקים ובאופן בהיר ומרתק, מפי איש הבקי באירוע ואחראי לפיתוח ברשות - הרי הרצאה הפכה לאחד משיאי הכנס.

עדכ אלישר הסביר בקצרה מהו איסוף "דאר אויר" ומדוועז ענרי איסוף זה מתרתק אותו. כך גם ברוך הנס (דובי דאר) ולוסיאן מליס (גלוויות מריב). תקציר דבריהם יובאו ב"שביל" בחודשנות קרובות.

לאחר ארוחת הצהרים החגיגית, התחלקו באי הכנס לקבוצות העניין השונות.

ההרצאה של יעקב צחור (זיווינַי בולאי ישראל הראשיון) וההרצאה של פרופ' אילן (בולאות תימיטית), אשר נערך באולם קטנים יחסית, היו דוחסים בקהל שומעים שבא מכל רחבי הארץ, מכריםיאל ועד אילת. קבוצת אספני תקופת המנדט בארץ-ישראל שמעה 2 הרצאות מעמיקות עד מאד, של ד"ר אדי ליבו ושל יואל סלוצקי. לו ניתן היה להקדיש זמן רב יותר. אפשר היה לפתוח במקומות סמיינר ובלוקס. לו שולחן השירות הטובה ביותר.

חותמת האירוע הדארית, והשימוש בתווית מס"ד עם טקסט מיוחד לכנס השבעי משכו קהל רב לשולחן השירות הבולאי. להתראות בחונכה תשניה - נקווה באוטו המקסם.

הנער הבולאי המארון בחוג אשר פועל בספרייה. ההתחלה הייתה עם אוסף סיפוריו ילדים על בולים ודף מאוסף ילדי החוג. התאחדות בולאי ישראל תשמה להשайл אוסףים לתצוגה לכל ספריה שתבקש זאת.

תערוכת פילה קוריאה 1994

תערוכת פילה קוריאה מתקיימת לפחות חמש שנים להקת שרות הדואר המודרני ולהופעת בולי קוריאה הראשוניים. התערוכה ערך בין ה- 16 ל- 25 בחודש אוגוסט במרכז התערוכות בסיאול. לתערוכה הגיעו משל

- 1000 בקשות של מציגים לכ- 5000 מסגרות - מתוכם התקבלו 665 מציגים בלבד, לכ- 3058 מציגים מהארץ בלבד, לכ- 11 מציגים מרחוק. יש להזכיר כי העניין הרוב שמגלים האסינים בכואות, יבוואו מבקרים רבים לסיאול ואנו מצפים לתערוכה מענית ביתור.

תרום בולים לחוגי נוער!

לכלנו בולי זכרון חתומים מכל העולם, שהם כפולים, איינו אספינים אותם או נתרו ממעפתה ההתכתבות שלנו. במקומות מסוימים מוקם בית - הם יכולים לשמש לקירוב בני הנער לתחביב. כל תרום יזכר ב"שבלי".

ח.ב.י. ת.ד. 4523 תל-אביב 61045

השייכים להתאחדות הבולאים יקבעו בבית ספרנו ויתרמו מומנים ומ"עושרים". בית הספר מבתי החזאות נסיעה."

ברכה

יונת דניאל

מנחת החוג לבולאות

מסיבת סיום חוג בולאות תשנ"ג של כפר תבור. משמאל - יונת דניאל ורוחקה בלקון מגן הנער של השירות הבולאי.

מאו עדין באופנה בסין

שלא כמו במדינות קומוניסטיות לשעבר בהן ניצזו את פסלי אבות הקומוניזם, בסין ממשיכים להעריך את מאו לא סיגים וזאת כנראה הערכה עממית כנה. מעצבת הבולים הישראלית דבורה בוצמן ביקרה לפני כשנה בסין, חכירה היוצרים שטיחת פקידת מקומית שם והחילפו כתובות. לאחר מספר חודשים היא קבלה מכתב ובו מעטפת יום ראשון שלחה מעטפה יום ראשון עם בולים יפים בנושאי טבע, נוף, השמי מידע או תעשייה בסין ויש מהם הרבה) - אלא דזוקא ואך ורק את בול מאו.

תערוכת בולים בספריית רחובות

הספרייה העירונית של רחובות רכשה מספר מסגרות לתצוגה להציג אוסףים מתחלפים של

בנגקוק '93"

התערוכה העולמית (פ.יפ.) שנערכה באוקטובר 93 בנגקוק, שכחה קחל מבקרים עצום בכל קנה מידה. כל ההערכות מדברות על לפחות 400,000 מבקרים ויש המעריכים את ההיקף ב- 600,000.

הקהל מלא לא רק את מאות זוכיני הסוחרים, אלא גם את כל שטחי התצוגה, וכל סוג התצוגה, מבולאות מסורתית, דרך תימאטיקה ועד אוסף בולי הכנסתה. העתונות הבולאיות בעולם דיווחה בהתפעלות על הנער הרוב שבירק ועל ההיקף הבלתי רגיל של נשים מבקרות, ייחסית למokable בתערוכות בולאיות בעולם. השירות הבולאי של תאילנד מכיר בולים בסכום של כ- 4 מיליון דולר (ארה"ב). הפריט המבוקש ביותר היה פריט בן \$10 (סדרת גליונות הזוכרו) שאול במחירות מרומות מהזרת הענק ונמכר כבר ביום האחרון אצל האחרים ב- 80 דולר. עשרות רבות של שירותים בולאיים מהעולם מכרו את המלאי שהביאו והטίסו מלאים נוספים 5 או 6 פעמים.

פריחה כזאת של הבולאות במזרח אסיה אופנית גם בסין, הונג-קונג, אינדונזיה, סינגפור, דרום קוריאה ועוד.

PHILAKOREA 1994
World Stamp Exhibition

August 16 ~ 25, 1994

Korea Exhibition Center

חוג לבולאות - כפר תבור

לבבudo עורך שבל
שלום רם,

בימים 5.11.93 ביקר בבית ספרנו "מרכז מדע ותרבות" בכפר תבור, מר אריה ליביא שנענה בשמחה להזמנתי כמורה מנהה בחוג לבולאות. מר ליביא הציג בפניו את נושא התמטי, "הפתוחות הצלום" אשר לווה במוני אוטנטיים, מעלמות ופריטים בולאים. ביקורו של מר ליביא תרם רבות להרחבת ידיעות התלמידים בתחום הבולאי, וכן עורר סקרנות והנאה בתחום הספריצי במושאו התמטי. הייתה מאד שמחה אילו אספנים נוספים

תוכנית הנפקות מצומצמת בהונגריה ה כוללת בול לעיון השואה

עם שינוי המשטר השנתנה לחלוtin גם מדיניות ההנפקות של הונגריה לשנת 1994 פורסמה תוכנית הנפקות שנתית הכוללת 40 בולים ו- 2 גלויות זכרון בלבד. הסדרות הארוכות ביותר הן של 4 בולים (3 סדרות - חיוט בסכונה, 100 שנה למועד האולימפי הבינלאומי, פרחי אירופה כולל גל'ז). הספרות מיצגת ע"י סדרה של 3 עבור אלפיות העולם בצדղול ואולימפידות החורף (2 בולים). הנשאים הדתיים - שרוחים חדש בboldi הונגריה, כמו לפני מלחמת העולם השנייה, יבואו לידי ביטוי בסדרה של 2 בולים לכבוד חג המולד ובול לפסחא. יתר הבולים יוקדשו לאישים שונים, יום הבולאות ועוד. מצאו בתוכנית כי ב-17 נובמבר 1994 מצוין בול לעיון קרבנות השואה. שה"כ הערך הנקוב השני הוא ערך 1000 פרוינט, שהוא סכום מאד צנוע בהתחשב באינפלציה המקומית. עד נ欽 שבחמצעת איגוד הדאר העולמי והתאחדות הבולאי הבין לאומי, הפסיקה הונגריה להנפיק בולים בלתי מנוקבים.

כנס אספני דאר האיים בקורפו

- ומסע הציד שביעקבותיו

באי קורפו התקנסה באוקטובר של השנה שעבירה קבוצה קטנה, אך נבחרות של אספני מומחים מכל העולם לתולדות הדאר של האיים האיווניים, וביניהם מידיענו, יהודה קליטר מרעננה. באירה יוצאת מן הכלל, בביתו של מיד יון המודרנית (בית שהפק למיזיאון) נדונו סוגיות מורכבות ומסובכות כמו התעריפים של הדאר בין אין האיים השונים בתקופת הפרפילטיליה והתחורות הפרועה בין בעל המונופול לבני הシリות הפרטיות, זיפוי שלושת בעלי בריתניה לשימוש באוויר, דאר מחושה ועוד. בובלאות בימיינו המחקרא לא רק הכרחי, אלא גם מתחרב ומסתנייע בכל דיל מידע, גם מקורות שמקורם בתחום הבולאות.

אחד המשתפים הביא העתק של צир אמריקני התקופה, שמתאר סצינה מנמל האיסטה-מאורה. באחת מפינותו הציר ניתן להבחין באדם מסוית מכתב ומקבל מכתב מאדם שני- שמעה היה כנראה שירות דאר גם באקי זו. כיוון שעד כה טרם התגלה מכתב מהמקום- התחליל "הצד".

1993 מחללה, בגיל 69. בשנת 1946, בגיל 22 הוא ייסד את ההתקחות הבולאי הפינית והתחילה לפרסם את הירחון "יושו" ("בולאות"), המשיך להיות בטאון החברה עד היום. בחיו בנה אוסףם רבים שהתרחשו במהלך "אלוף - האלופים" בתערוכות פ.י.פ. עולמיות. "דאר מכסים סייני", "שנחאי", "סין-מקדים", "קוריאה הריאוניס", הפקו כולם לאוספים נודעים בעולם כולו. מייסו מיווהה חיבר מספר כתלוגים ספרי מחקר - האחרון פורסם ב- 1993 ("תולדות הדאר של קוריאה"). אוסף "mongolia 1935 - 1877" הוגג בתערוכת יהיד באולן בטור ב- 1991, והדאר המונגולי הנפיק בול לכבוד תערוכה זאת

טעות בזהוי בשרות הבולאי של ארה"ב

שמעתם פעמיים על בול פיקט? כנראה לא. במרץ 1994 אמרה להופיע סדרת בולים לכבוד גיבורי המערב- וביניהם בפלו ביל, אני אוקלי, ויאט ארפ' ועוד וקדוחנים. האדם השגור היחיד בסדרה הוא ביל פיקט שהיה לו כשרון מיוחד במינו: היה מupil שלורים לאדמה ע"י מכת אגוז בשפה התחתונה של הבהמה. מסתבר שם נימצא עצב שפיעה בו גורמת לפול ששם נימצא של "הגבור" - פרנק פיליפ גילה כי אף נינו של "הגבור" ב- 1991, מזהה בול תערוכת השירות הבולאי האמריקאי בחר לבול באיש הלא נכון - במקומות את ביל פיקט - הדפסו בול עם תמונה של אחיו-ם. זאת הפעם הריאונה מזהה 147 שנות קיום שירות הדאר בארה"ב שנות צואת מתרחשת.

כיצד חוגגים את "חודש איסוף הبولים" בארה"ב

מוני שנה חוגגים בארה"ב בחודש אוקטובר "חודש איסוף הבולים הלאומי". הבולים שהונפקו הפעם, ב- 23 באוקטובר 1993 לצוין חודש האיסוף - מתארים ספרי ילדיים קלאסיים - "רבקה מהות סאנ-ברוק", "הרפטקות הקלבר-פין", "נשים קטנות", ו- "בית קון בעברה". סימנת החודש הייתה: "איסוף בולים חוגג עם הטוביים שביניהם" והכוונה לבולים שהונפקו ב- 1993 לצוין ספרים קלאסיים מעולים (ראה לעיל), הצגות המחזמר המפורסמות של ברודוויי, זמרים מפורסמים, ספרותאים ועוד. כל אחד יכול לחוגג ולהתגאות בגבורים של המופיעים על בולים. הדאר דאג לכלות בטניפו וחילק חומר פרטומי על י借此 ולמה לאסוף בולים" לבתי ספר וספריות. בפרויקט משותף עם ספריית הקונגרס - עוצבו כרזות המתיחסות לספרים קלאסיים לנער שהופיעו על בולים - והכרזות הופצו לאלפי ספריות ברחבי בארה"ב. הייתה גם פרסום בטלוויזיה ובעתונות תחת הכותרת "התחביב הנפוץ ביותר בעולם כולו".

מרוון רונון, מנכל הדאר, יצטרך להחליט אם לגרות את כל בולי הסזרה (ההדרשה נועשתה בגלויות מעורבים של 20 בולים שונים) או להדפיס מחדש 400 מיליון בולים במחיר של 12 מיליון דולר. בינתים הוא הכריז: "אני שונא את הרעיון שתאביד לנו ההזדמנויות לראות את זיו פניהם של 19 הגיבורים האחרים".

הרי ידיעה שהתקבלה:

בעירה בנד (Bend) שבאורוגון נמכרו בטעות מספר עותקים בלתי ידוע של גילון הבולים עם טעות הדפס, כבר בחודש דצמבר. דן פסקה, אחד הקונס, הודיעו למנהל השירות הבולאי האמריקאי שיש בראשותו עותק אחד והוא מוכן לממכר אותו בחזרה לדאר, תמורה סכום גבוה. השירות הבולאי האמריקאי הודיעו שמדובר בשואה מזקנית להחזיר למשתכן!

נפטר מיזורהה -

האספן המילינר היפני שלכבוד תצוגת הבולים שלו הונפק בול נשיא החברה הפיליטלית של יפן, מייסו מיווהה, נפטר בעקבות

90% מהחומר הינו מזוקן וככל גם צילומי בולים מתוק קטולוגים של מכירות פומביות חלק מהזופיס הינם באיכות טובת. צמודה INVERTED JENNY ששולח ע"י אחד מהסוחרים שואה את האוסף לבדיקת מומחה, התגלה כאחד מהזופיס הטובים ביותר של בול נדיר זה. צמודה דומה נמכרה במכירה פומבית (אחרונה ב- \$ 350,000). מון-כ. 600 ק"ג חומר "בולאי", ב- "מטמוני" יש שם בולים אמיתיים אولي בערך של כ- \$ 5000 בלבד.

9,500 הצעות יעוצב לבול יפני ופרס ישראלי

האזור הפיני החליט על הנפקת בולי זכויות האדם (חכירות האו"ם) באמצעות מכרז עולמי. לפין הגיעו 3,800 הצעות מ-94 מדינות ומộtן יפן עצמה הגיעו 5,700, כלומר סה"כ 9,500 השיפוט בוצע ע"י מספר קבוצות שיפוט ולבסוף שתי הצעות נבחרו להנפקת 2 בולים. עוד 6 הצעות קבלו פרסום הצעיות ו-100 נוספות הוכרזו כזכות בפרס. ידוע כי מספר מעצבים מישראל הגיעו גם הם הצעות. המעצב הישראלי ריקardo רודוש הוא בין הזוכים.

הגב 1950-1952, מנורה \$155-1952 ואילו אוסף של 432 צמדות "עף הארץ" ב- \$.780-.780. המכירה הבאה של "בולאי ת"א" תיערך בווני.

בולי הבירה -

יעורך את המכירה הבאה ב- 5 אפריל 94. יוצעו יותר מ- 1500 פריטים, כולל אוספים תימיטיים (אוניות, פולקלור, חיים ימיים ועוד). כמו תמיד, יוצעו כמונן בולי ישראל, מנדט, דאר טורק בא"י, גלויות ווודאיקה קטלוג ישלח לפי דרישת (ת.ד. 3769 י"ס 3-6 91036).

זהרו מקניית "מטמוני" בולאי המוצע בזיל הזול!

השבועון הבולאי הנפוץ "לינס" מזהיר מפני מיבצע רמות בולאי, שתוכנן לאחרונה בהרבה. בעיתונות האמריקאית הופיעו פרסומים על אוסף בעל ערך קטלוי של כ- 22 מיליון \$ והਮוצע למכירה במחיר מציאות של מעל 20 סוחרי בולים גדולים לבוא ולראות את האוסף. סוחרים אשר נענו לפניה ובאו לראות את האוסף, מותן הנחה שיש כאן אוצר, גילן כי

מכירת ד"ר ואלך

מס' 22- נובי 93 (ראה "שבל" מס' 6): פריטים נוספים בעלי המנדט, אחד מהאוספים החשובים בעולם, נמכרו במכירות קניינים שהגיעו במיחוד מאנגליה, הולנד, גרמניה ואראה"ב. בולי 20 פיאסטר מהడפסי י"ס 3 SG.59 מתקף הרבעה היחידה הידועה של בול זה השיג מחיר של 15 אלף דולר עבור בול בודד ו- 39 אלף עבור זוג הדפסת הנטיון של סדרת בולי י"ס 1 עם הדפס רכב "פלשטיינה - א"י" בעברית, אנגלית וערבית השינה \$28,750. מכתב מיפו משנת 1920 עם בול דמי הדפס רכב הפק נמכר ב- \$.7,500. בולי ישראל זכו גם הם להעתנטיות רבה. מעתפת יום ראשון של בולי דואר עברית ללא שובל (מספר 1-9) נמכרה ב- \$140 ואילו מעתפה כניל עם שבילים מלאים נמכרה ב- \$3,500. מתקף בולי ישראל בחרכו להציג את המחרים של בולי ישראל בלתי חתומים עם שובל.

- סדרת מועדים 1948 (3-65 פרוטה)
- בולי ארנון הדואר (40-80 פרוטה)
- בול הנגב (500 פרוטה)
- בול מנורה 1952 (1000 פרוטה)
- סדרת דואר אויר 1950 (5-250 פרוטה)
- גילון מזכרת תובל (1949)

בולי ת"א -

מכירה מס' 7 (12 ביוני 94) מכירה שזכה להעתנטיות רבה מהארץ ומהעולם ונמכרו בה רב הפריטים. הושגו מחירי שייא כנון: צמדות שובל של דמי דואר ראשון 1948 בטלמי מנקבים - \$.18,000. מכתר "שליח" ממשרד הסוכנות היהודית בגינה 1948 \$4,200-1948, קרטיס חביבה מנדטורי 1927 מבול בפס של 3 בולי 90 מיל - \$.3,700. דואר עברי 250 מיל, שובל מלא, ניקוב 10x10 על נייר דק צהבהב- \$.4,300, סדרת בולי צפליין ארה"ב- \$.760. סדרת דואר עברי לא שבילים נמכרה ב- \$.220-.220. דגל 1949- שובל ימין ושובל שמאל- \$.70.

DUE END OF APRIL 1994 We are pleased to announce publication of the 1994 BALE ISRAEL CATALOGUE

Israel stamps, FDC'S, Errors + Varieties, Interim Period Revenues, Postal Stationery, etc. All priced in U.S. Dollars
Much revision of prices throughout
330 pages

הזמנות:
ה.ש. פילא (אורן שליט) ת.ד. 4933, ת"א 61040 טל: 03-6957652/03-5177466
או אצל סוחרי הבולים חברי אגודה הבולים בישראל.

בעית החותמות המלוכלות

לכבוד

התאחדות בולאי ישראל

"הגיע הזמן שהתאחדות בולאי ישראל תנקוט יוזמה להבטחת החותמה יפה ומסודרת של הבולים. מובן שהSHIPOR יבוא רק אם המונחים יdaggo להדרכת העובדים בbatis הדוור ויבדקו מדי פעם כיצד מלאים את הוראותיהם. אני מצרך גיר מהמעטפה בה קיבלתי את תגובתכם, המכוח עד כמה גישת עובדי דואר תל-אביב אינה אינכפטית. אפשר גם אחרת ואני מצרך לכם עותק מכתב תודה שלחתי לעובדי דואר דלית אל כרמל, הדואים תמיד לחותמה נקייה. אוכל לציין שכ- 90 אחוז מהבולים הישראלית החותמים שניים שלוח לחברים להחלפה בחו"ל הם מוחותם בחותמת דלית אל כרמל.

אין לנו שום סיבה שעובדי הדואר במגוריו היהודי לא יתנו גם הם את דעתם לחסיבות החותמה הנקייה".

כבבוד רב

גدعון גורוו, קרית חיים

donegal להחותה שנעשתה ע"י מנהל הדואר

בדלת אל כרמל,

מר חליבי גדועא

גמר החותמה טוביה..

בימים הבולאות הועלהה הטענה היידועה בדבר החותמות הדואר הלא יפות. לי נתינה ההזמנות לעבוד כ-5 חודשים כפקיד קהיל (ASHBANI) בסניף דואר. כאן אנסה להסביר את הסיבות להחותמות הנורות.

החלק הארי מעובdotו של האשנבאי הוא לתת שירותי אשנב שרובם הגדול הינו תשלוםם שונים - شمال, מים, טלפון

ועוד תשלוםם שעוזרים לנו להפטר מן הכספי המכוביד עליינו. שירותי אחרים הינם מכירת פריטים שונים כגון מעתפות, טלכרטים, כרטיסי חניה ועוד. לנכני הבולאים, השירותים הנופסים הם קבלת דואר ושרות החותמו וכמונן מכירת בולים. לפkid הדואר מספר חוותות שכולן מלבד אחת הן על בסיס גומי. חוותות היחידה מבזול היא החותמת העוגלה המשמשת בעיקר לחותמת דואר רשות נכס - דהינו מן הלוקוח אל האשנב. שימושים אחרים לחותמת זו הם החותמת דואר רשות יוצא (מן האשנב אל הלוקוח), והחותמה בספרים שונים הנמצאים בסניף. המivid חוותתו זו מלבד החומר ממנו היא עשויה, הוא משקלה הרב יחסית. כאשר מקבלים בטעות מכה על האצעבות מן החותמת, מרגשים היטב את יהודיותה של חוותות ומבניים את המימוננות הנדרשת לחותמת זו (וליב יצא להיפצץ מספר פעמים בשל אי תשומת לב מספקת לחותמת). בין ראש המתקת לדידת העד מצוי קפיץ חזק התורם למישותה. נציגי ועד חוותות אריווע הן על בסיס גומי, דבר שתורים לחותמה הנקייה.

על מנת לקבל חוותת דואר ברורה علينا להתייחס למספר גורמים:

(1) מימונות החותמות: בשל המבנה המivid של חוותות, דרישה מימון מסוימת: החזקת חוותות, עצמת מכת החותמה ומון שחורהה מן הניר.

(2) מצב החותמת: בשל מבנה הבזול של ראש חוותות, עלול להצבר לכלוך בין דפנותיה, דבר שניתן להסרה בעורת מרשת שניינים ובמרקם קשים יותר, בתוספת חומר כימי מיםיס (או כמו שהאספנינים אמורים - בנזוי). כמו כן, לעיתים חוותות נשחתת, דבר שורס להחותמה לא שלמה. במקרה אחד, שהאותיות והמספרים המשמשים לתאריכים עשויים מפלסטיק, ואך הם נשחקים (ביחוד השנים בغال שימוש במשך שנה שלמה).

(3) מצב דיו החותמה: פד החותמה של חוותות בזול הוא בעל ספוג קשה, ספוג דיו

שחור מיוחד שלא מתאים לשימוש של חוותות גומי בשל הסיבה כי דיו זה יכול לגרום נזקים לאיכות הגומי. לעיתים חסר דיו בפדי, דבר שגורם להחותמה חלה. מצד שני, עודף דיו יגרום להחותמה מלוככת, ולמריחת הדיו על הבול. גרום נסף הוא מצבו הפיסי של הספוג.

ספרעם עם חרויים ללא משטח ישר עלול לגרום להחותמה חלה.

4) כמות העבודה המצפה למוחותם: כאשר על המוחות להחותם כמות גדולה של מכתבים, פחות תשומת לב תופנה לאופי החותמה (והבולאים צרכים להבין זאת כאשר הם משתמשים בדואר מסחרי). הדבר נכון הן לגבי החותמה באשנב בסניף הדואר והן לגבי מיון ידני של דואר והחותמותו.

5) אופי הניר המוחותם: וזה גורם חשוב מאוד על מנת לקבל חוותת טובה עם כל התנאים הניל מולא. מעיפות יום ראשון של השירות הבולאי אין מטאימות על מנת לקבל חוותת טובה למרות הניר המשובח שממנו הן מיווצרות, ניר זה לא עור הרבה לטפינה טובה של הדיו. ניר פשוט מדי עלול להקרע ממכת ראש הבזול של חוותות. ניר עבה - ברישוט או קרוטון, או לדוגמא גלוות הדואר הנמכרות בסניף, עלול לגרום לкопיציות נוטפת של חוותות, דבר שעולם לאירוע החותמה כפולה (מעין צל של חוותות). ניר מומלץ והוא ניר רגיל - לא זול מדי ולא יקר מדי. מעיפות טבות הן המעיפות הרגילות הנמכרות בוחניות ב-20-10agi או המעיפות הנמכרות ע"י רשות הדואר.

ניתן למצוא גורמים נוספים ורבים לאופי החותמה אבל על האספנינים להבין את המצב והגורמים השונים. נכון שזה מרגע לקבול חוותה מרוחה על בול יפה, אבל המוחות בסופו של דבר הוא עובד של רשות הדואר המנסה לנגור את ים המכתבים שעלויה לחותם. כמובן علينו האספנינים מוטל להוכיח על רשות הדואר לשיפור העניין. علينו גם לזכור שזו לאי עיה רק של בולאי ישראל. וזה בעיה כללית של רוב רשותות הדואר בעולם. קל לנו להתעלם מכך כי הרי לא נרכוש חומר ייחוניים בולאים ייאו ורק את החומר הטוב ולא את החותם בצויה גורעה.

משה הלו
עכו

חוותמות בזול הוא בעל ספוג קשה, ספוג דיו

מבחן מיוחד לקוראי "שבל" - צור לעצמך בול אישי, פרטים: NEWTON

בּוֹלִים תְּרַשִׁים

דוח מלא על הנפקות

כל הבולים

2- גלוי של 10 בולים, ושינגרטן וגיקסון (1) يول'קטרים (5) נורמן רוקול (4) פסל החיים (דבקיות), 25 שנה לנחיתה על הירח (בול של \$9.95). אוג'נוורי מיין (1) ספט', זמרי עם (5), זמס טרבר (1) אואק', נפלאות הים (4) בהגפקה משותפת עם סין (2), חג המולד-קונטראס, ורגיניה אג'ר (1), חג המולד-סנטנה (דבקיות).

ארובה: 28 ינוי -ציפורי לילה (במסגרת
מבחן W.W.F. העולמי) .40,.35,.10,.5

ברזיל: 19. אוקטובר - מלוחנים- 2 בולטים של 22.00
- דה- מורהס וMASTER פיקסונגינהה: 20 אוקטובר - מן המניין- 50.00 (פרח). 29 אוקטובר- 3 בולי 30-30.00-MRIYO דה אנדרה, אלצ'או אמרוסו לימה גיגליה מצ'יזו. 3 נובמבר- 40 שנה לחווזה היידיות פרוטוגול-ברזיל (סימבולי, קשר בצוותם לב); דבקת-alla עריך- עבר דוד אויר בין לאומי ונק לאחרונה שינה אגוד הדואר העולמי את תקנון, אישר שימוש בבולטים ללא עריך גם לדואר לחו"ל). 24 נובמבר- שבע שנים מעת מחלת הנسن- האב סנטיאגו אוצ'יאיה- אשר טיפול בחולים ומת ממחלה זאת. 12 נובמבר- תחרות קומיקס בין לאומיות ברזיל- נולמים ללא עריך- דמיות מצ'יזו. [6] 18 נובמבר- השתקת הצללת הראשונה שנבנתה בברזיל- 240.00
20 נובמבר- חג המולד ללא עריך 17 ديسمבר- יובל לטיזיס הקרב הראשונה - 4.200 (מטסי קרב). 31 נובמבר- 1994 - 340 שנה למזור מרכז- 58.00
12 גודנוואה (דאגנה קליטה דתית ותרבותית של צ'יזו אפריקה בברזיל). תוכנית ההנפקות של ברזיל ייתרת השנה פבררי.odus האולימפי (1) מרץ- 600 שנה להולדת הקדוש דום הטריק, kali תחרותה של הדואר, (אופניים ואופנווע- 2 בולטים), 150 שנה כומר ציצרו בטיסטה, זכר קרולוס קסטלוברנקו (1) אפריל. יום הבירות (1), שימור פרחי ברזיל (3), חינוך לכל (3). מאי- אישים (3), נער לעמאנ מסביבה (1), יריד הספרים של פרנסקורט (גלאיז'), 10 שנה לכדורגל בברזיל (גלאיז') יוני- יום הסביבה עולמי (3 חיות), 500 שנה לחתיימות חוות ורודחתילה (גלאיז'). يولדי- 300 שנה למטריבעה (1), אוגן- המכוון המשפט (1) אונט- אישים (1) אוקטובר- יום הספר (2) טבי- המכון ההיסטוריוגרפיה (1) חג המולד (1).

אירלנד - 27 יוני 94 - בולי אהבה:- 28- מטוטן
מציר בעשן את המילה "אהבה" ק-32 - ראש נועז
נעורה בגורות לב[3]: קוונטרס ברכות - 4 בולי ק-32
פעמים כל אחד, ביחד עם מדבקות שונות התוכניות
לניתרת 1994 כוללות: מרץ - יובל na Marca (1)
Feirme (1), 100 שנה לארגון לשיתוף פעולה (1)
100 שנה לוועד האולימפי (1), 75 שנה לגשושת
היאירים (1), בחריות לפarlטמ האירופי (1). אפר'-
ဩרופה- מסע גילויים- הזאה משותפת עם
אייסלנד ואיי פארו (2). Mai- אליפות העולם
בכדורגל (2), הוקי (2) يول- פרפרים (4) טפי-
קשר עם אירים מהויל (2), 75 שנה לטיסת הטורנש
אטלנטית הראשונה (1), 800 שנה של דרווגה (1),
150 שנה למותו של אדמנד רייס. אקי- זוכי פרס
ובבל (3). נובי- חן המולד (4). סח'יך התוכנית
חשנתית מורכבת מ- 28 בולים, בערך נקוב כולל
ל- 10.78 ליש"ט.

אנגליה: 14 ספטמבר 93: סתווי - 5 בולי פירות
 12 אוקטובר (39p,33,28,24,18)
 גולדים של ק-24 מודפסים ביחד (סטציונות מ-5-
 5 אוקטובר) [4] 19 אוקט: קונטרס דבקיות - חסרי
 ריריך (20 דבקיות חזות בקונטראס) 26 אוקט: מנ-
 המלכה - המלכה- 41,38, 36, 29, 25, 19
 גולDENIN - גולDENIN 41, 35, 30, 25, 19
 צמי: בולי מחוזות: 19, 30,25,19 41q לכל אחד
 מהמחוזות סקטלנד, ווילס ואירלנד הצעפוניים. 18.
 גוּי: 94: תקופת הקיטור - 41,35,30,25,19 (קטרים),
 כבאות ותחנות רכבת).

פבררי 94: ברכות - קווטרטס של 10 בולים לא-ריך- דמיות מסיפורי ילדיים מפורסמים [5].
בררי: בולי דמי דואר (20,10,5,2,1).
מץ: ציורי נור של הנסיך צירלט (41,35,30,25,19).

6. ינו: אלומיניות החוף - 5 בולי 294
 כי אפליני, מגlesia, החקיקה אומנותית על קורת,
 כי נודוי והוקי קרוח (גלוינות דפוס של 20, חמישת
 בובלים בלבד). יתרת תוכניות ההנפקות ל- 21.
7. ינו: אדוארד ר. מоро (שדרן רדיו) - 27 בולי 295
 בקנית 295 - אהבה (לב בורות שמש) בגילוונות של
8. יבר: הנשר האמריקאי - דבשתית 5 בבר.

שנת הכלב". 29c פבר: יונים ופוחדים - 29c
קונוטטים של 20 ו- 52c. מרכז: גבורי המערב (20)
פר: כוכבי הקולנוע האילם (10), חילוי באפלו (1),
חרדי גינה (5) מי. אליפות העולם הדרוגן (3)
הכחניתה" (1), גבורי המוסיקה - בלוז יוני: מלח"ע

אוסטרליה: 13 ינוי: ציורים מודרניים
\$2, 1.05, 85, 45, 45
- 20 נול ובודד. נול גוף של נול ובודד.
3. (1.20, 0.95, 0.45, 0.45)
ביב': קנטוטס "חושב עליין" (ברכות) עם 10 בולים
של 45 (2 ציורים) ובול "אהבה" 45. עברו שוחה
האנטרכיתית - האוסטרלית: 13 ינוי: לבבי מזחלות-
\$. עברו איי המולד אוסטרליה:
1. 1.05, 85, 75, 45
20 ינוי - שנת הכלב- 2 בולים וגולוי - כלבים, קרבל
45, 45 (1 - 900 הילוי) אוסטרליה איי קווקוס
(קילינגן) - 17 בברי - גילון של 20 בולים שונים-
כאשר מפת האי משתרעת על כל הגילוון- דגים
שונים, שירות, צבאים- 20 בולים 45c. תוכנית 1994,
ב המשך: מרץ: חיות אוסטרליות. אפריל: יום
הולדת למילכה, שתוות פועלה באסיה, יום משפחה
הבן לאומי. Mai- חיות טיפות לשטח אי המולד-
רכבות. יוני- 100 שנה לזכות הבחירה לנשים;
לשיטה קווקוס-ביבות. يول- דמויות פולקלור. אוגן-
לשיטה אי המולד- פרחים. ספט- טויסיטם
אוסטרליים; בול חג המולד עברו איי המולד.
אוקט- גני חיות, שיטות יאכטות, בולי מועדים עברו
הברות

או"ם: התוכניות ל-1994: פבר': שנת המשפחה הבין-לאומית (2 לניו-יורק [1] 2 לגינבה, 2 לוינה) מרכז: מינים בסכנה (1 לכל מדשד) אפר': פליטים (1 לכל מדשד), מן המניין (3 לניו-יורק, 2 לוינה) Mai: העשור העולמי לצמצום אסונות טבע (1 לכל מדשד) ספט: איכלוס ופיתוח (2 לכל מדשד); מן המניין (3 לגינבה) אוקט: פיתוח ע"י שיתוף (2 לכל מדשד) (1)

אאי פארו: 4 אוקי 93 פרפרים (350) [2] [2], 550, 400, 350 (650). 7 פבר': 94: דגימות (10.00, 0.10, 10.00, 7.00, 4.00). יונת התוכנית ל-94. אפר': אירופה (2 גל"ז) יוניינ- כלבי רועים (2 קונטראס), בית"ס לשיט (2) ספטי: באלאדוות מקומיות (4) אוקי- חג המולד (2 קונטראס) בסח"כ שנתי 16 בולים וגילוונות אחת- 87.60 סרכנות דניות.

אאי קו: 25 אוקט' 93- שוויות מהסדרה מן המניין
- \$3-\$5- דגמים וצמחים ימיים. 8 נוב- חג מולד-
- צירורים ענקיים 4.00, 2.50, 1.15, .85, .70, .65.
קללאסיים. 6 דצמ- מן המניין דגי ים-. \$7.

פונחרין (איי קוק): 2 נבי - 93 - חג המולד - 55,
89, 1.95, 1.05, 4.50 - צוירם דתים של קוסמה
זורה. 3 דעתם: \$2,\$1,90,85,80, חיים ימיים.

4

ÉIRE

28

ÉIRE 32

FÓROYAR 350

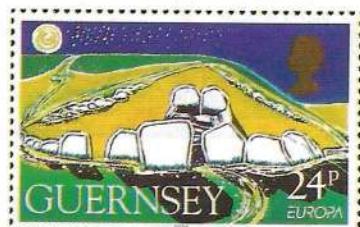

2

1

5

7

6

Pleuroloca Trapezium 1993
VANUATU 150

CITTÀ DEL VATICANO 1500

12

11

9

8

15

14

13

12

19

18

17

16

23

22

21

20

25

28

24

26

27

הנקוב הגדולה, היה שיימוש בטכנייקות דפוס מיוחדות זיופים. הציר המקורי נחרט ודיין על ידי החתום המופיע צשלב סלניה. בשלב הראשון בוצעה הדפסה שלא ניתן להבחין בה אלה תחת האטה במוניות בער שחוור. מעבר השני במכונות הדפסה הודפסו שני פסים דקים של זהב בחלק התיכון והעליהם של הבול. רק מעבר השלישי הודפס הציר הנראה, בשיטת הדפסת בלט הניתנת להבחנה על ידי מיושם. מבון הדפסה נשתה על נייר בטיחותי - בעל סימני מס. ב- 18 (בפבר- ייפוי גם 3 פריטים לטערכות הבולים הוונגן-קונגן: 94 א. גליונית זכוכית הקיווי חרגול. עם 3 בולים עגולים בגליונים (א 3X 1 \$). ב. גלו"ז תיירות עם סמל התערוכה (ו' בול השקי של 1.80). ג. בול 80 (בנ' 80(בונק בעשנת 93 כחלק מקונטרס, יונפק הפעם גליונות דפוס גיגנטים.

שם מרינו: 31 ימי תעופות כלבים-6 כלבים, 350, 400, 450, 500, 550, 600 [24] כלבים שונים; אלומיפידת החורף - 4 כלבים שונים של 750 מודפסים פעמיים בגלגולנית זכרון. [25] יתרות התוכנית ל-1994: מרץ: 100 שנה לדידי (1); 100 שנה לוועד האולימפי (1) ; חפצים, הרגשות ופעולות של יום ווּם (5) יוני, אליפות העולם בכדורגל (גלאז'ו); אירופה (2). אוקטובר: 100 שנה לבניין המשלה (4); 900 שנה לבזיליקה ע"ש הקדוש ברוך-הוזעגה משותפת עם איטליה (1) נובמבר: 100 שנה למלון התיירות (גלאז'ו); חג המולד (3)

סינגורו: 1. אוק: פירות מקומיים - "בנגוק" 93⁹³ -
durian (20c), רימון (35c), קרמבלוה (35c),
וגלי"ז עם ארבעת הבולמים סטול בנגוק 93,
(\$2).
2. נובי: החטידה הסינית - ציפור בסכנה 4 בולמים
בכפוף (20) עם סטול f/w/a [26] נובי: עץ
לט. 10.
3. נובי - בדקה לא עיריך (התעריף הבסיסי)-
לילונות של 15 למכירה באוטומטים מודפסים
בכובעים מלאים. הנילונות מתאימה בגודלה
לכרטיס אשראי. למרות שהדקתי נדבקת בלחץ
לעומפה ניתן להורידה במים (הדק תוכן במילוי)
בדוי לעונת על צרכי אسفני הבולמים. 12 ינואר
-
94-חיים בשוניות, c, 5, 25, 30, 35, 40, 50, 55⁹⁴
27(27) פבר: לקראת תערוכת "סינגורו" 95⁹⁵-
פרחים-שני בולמים של \$2 מודפסים ביחד עם פס-
כיניים-פרחים ולונו באמצעות. גלי"ז-הבולמים על רקע
של פירות טרופיים [28].

- המשטרן פולנייה הצעפיתית: 14 או f 100 - החלטת מילואית בת 100; 17 נוב - א. גירבו, אשר חזרה את האטלנטיק לראשוונה בסירות יחיד - 150f: 3, 90, 80, 70, 40f ציריים (90,80,70,40f)
- 7 דצמ' 30 שנה ל特派נות אמנה של האסכולה הפציפיתית - 200F (אמנות אבסטרקטית)

טמא: אירופה (2), 400 שנה למן וורצ'ר (1) יוניב;
 אוניות בקבוקים (6 - בקונטראס) يول: בעלי חיים
 (4), אקולוגיה של מונטנגו (1) ספט: 200 שנה
 לשלימינר כמרים (1), הגנת טבע אירופאיות (2)
 אוק: יום הילד העולמי (1), יום הבול (1). נובי:
 מומונגים מואנים (4) דצמ: אמנות (4)

עיוון: 4 אוקטובר 1993 - בנייניס- פ-300 - אלום הוקנוצרטים
באתונת, 60-המלטנון של איליו, 90 הספרייה
הלאומית, [12] 200- ביה"ח למחלות עיניים-אתונה.

לוקסמבורג: 7 במרץ - מון המניין - 100,20,15,1
-הנסיך זיאן. ציירום מלוקסמבורג - 2- בולטים של
-14f - יוסף קוטר. "ונר מכוסה שלן", ניקו קלופ
-ינבר מואבל. [13]

ליקטנשטיין: תוכנית 1994 כוללת 8 סדרות (24 בולטים) בערך נקוב כולל של 28 פרנק שווייצרי;
מרכז- אירופה (2); [14] 200 מונה לנסיכות (1); 100;
שנה לעוד האולימפי [15]; ברכות (4) ספטן;
מינרלים (3); גנים בעונות השונות (4) צמ"ה - חג
חמלד (3); 4 היסודות - עפר, מים, אש ואוויר (4).

מונקו: 7 ינוי - מן המניין-קטוטיסים (0.20), 0.30 (4.00, 0.40, 0.30), בובות מתנייעות (4) בולים של 2.80 (16] בובות צייר ומשורר, נערה יפנית, נערה וגדי, "גברושינטן"; פסטיביל קרקס טוט ורכבת), 2.80 (17) 11 בובות פבררי - אולימפיידת ליל מהר (גלוּ עס 2 בולים של 10); היונקים של החיים התיכוניים - גלוּ עס 4 בולים - 7 פרנק. יתרות התוכניות לאביב 1994: מרץ - תעוזות הכלבים של מונטה-קרדו (1). המלחמה בשחתת (1), תחרות שיזור פרחים (1), תחרות קוסטומים (1) [18], המטביה הצרפתי (1) מא- אירופה - מסעות שייט (2) אשר יונפקו גם בגיןו של 3 סדרות, 100 שנה לעידן האולימפי (1), מזיאן לאוקיאנוונריה (1), שנת המשפחה (1), אליפויות העולם בכדורגל (1).

מקאו: 3 בפבראי - שנת הכלב - 5.00 (כלב, יורה), [19]
גימ בעלות סונגורוס ביו 5 בוליטים.

וועיס: תוכנית 1994: דנים, חתולים, דמויות דיסני, רברורים, אדריכלות . בובות, חנ-המולד.

נוי-זילנד: 19 ימי- תיירות-45-קופה בינוי, [20]
 דיג, [21] 1.00 שיט בסירות מעוגן-1.50-טיפוס
 נהרים, 1.80 סקי ובול קוונטרס של 45-שייט בנהרות
 10 בוליטס (בקונטרס), מבעץ "במפרשית סביב
 העולם"- בול עגול של \$1 עם ניקוב: [22]
 (חשורת הבולאי של נוי-זילנד [23] מודיע כי
 התניקוב הוא 14.48. מעניין ההזיה מודניקוב ניתן
 לפחות אגתן). 18 פבר' -מן המניין - \$20 פסגת הר
 קוק, צמחיים אופניים ודגן נוי זילנד. עקב הערך

הכלב- גלייז 1 לש"ט. 11. גירסי- 11 ינוי- פטריות-
57,39,28,23,17. 18 פבר- תערוכת הבולים
הונג-קונג 94-שנת הכלב- גלייז 1 לש"ט. יתרת
התוכניות ל- 1994: אפר- חתולים (5), אירופה-
גילוים ארכיאולוגיים (2) ינוי- יובל לנחיתה
בגרמניה (4). 100 שנה לעוד האולימפי (5) אוג-
חים ימיים (4) אוק- 25 שנה לדואר עצמאי-
הוזacha משותפת עם גרנזי (5 + גלייז). נוב-מן
המנין - 2 לש"ט.

דנמרק: 13. ינו- מן המניין - המלכה- 27 5.50
 ינו-אר- חסוך מים ואנרגיה - 3.75, 5.00, ציורים סימבוליים.. [8] בול חסוך במים (3.75) הודפס גם בחרות קונגווש המכיל 10 בולים. התוכניות ליתרונות 1994 כוללות: מוץ- ארמניות (4) מאי- אירופה (2)
 וינו- שלמיות (4) אוק- חיוט בסכינה (5) נובי-
 ציורים (2), 150 שנה ליסוד בית ספר להשכלה גבוהה. (1).

הולנד: 17 נובי- יילדים והמדיה: 35- 70+35 - ייל
ויתון, 70+35 - רדיו - 80+35 - טלוויזיה. 29 נובי-
ילדים - 55 - זיוקוי דינור, [9] 55-נורות (צורת
הטבליים-יהלטים), מע המניין-המלךה 10 מילן - עם
ניקוב בטהון. 1 בטרי' 94- 50 שנה למות הצייר
האטטרקטיבי מונדריאן-70-. "טחונה אדומה",
80-קומפוזיציה מעווניים, 90 "ברודוואי
גוט-ונגי".

וותיקן: 23 נבי - 450 שנה למות הציר הולביין
- 1500,1000,700 מסעות האפיפיור - ציורי מוזות ודיוקן עצמי; [10]
- 5000,1000,600 התוכניות נואם או מתפלל בארץות שונות. הקפלה הסיטטינית
ל-1994 (לא מסווגים). 1. הקפלה הסיטטינית
2. כנס חסידן המזוהה לאפריקה. 3. שנת המשפחה
הבן לאומית. 4. ארונות- גלוויות. 5. עמידה ארכיא
ולוגיות. 6. מסעות האפיפיור. 7. גג המול.

וונואטו: 15 ספט' צדפות אכילותות (55,65,80)

זגוטלביה: 28 يولוי - 100 שנה לחםם בסרביה
 2.5 מיליון דינר - מתן לגנדי נס' המאה ה-19.
 10 אוגן -מן המניין 500 אלף דינר. 20 ספטמבר - הנגט
 הטעב. ציפורו שייר. 2 בולטים של 300 מיליון דינר.
 15000 20 אוקטובר - שיתוף פעולה לאורך הדנובה-
 אוניות משא, 1500 אוניות נסיעים, גלו'ז - 20,000,
 גלובוס, מפה. 30 אוקטובר - יום הגרל - 12,000,
 חותמת פרה-פילטלית. תכנית 1994 מורכבת מ-37
 בולטים. ינו: 500 שנה לעיתון "אוקטוויך" (2 פבראי).
 חיים מונוגרפיה (4), פסטיבל פרחים (1) מרץ: 150
 שנה למוועיאן (1), 125 שנה לתיאטרון לגנדי (1)
 אפריל: מאה שנה לעד האולימפי הבין לאומי (1)

מִתּוֹלֶזֶת הַזָּאָר שֵׁל אֶרְץ יִשְׂרָאֵל - מְחַקֵּר מִקּוֹרִי מִכְתָּבִי סֻוחָרִים מַעֲכוּ בְּמַאת הַשְׁבָע-עָשָׂרָה.

מַתְּאֵת יְהוּדָה קְלִיעִיר

1. המכתבים נילו לשלוח הסחרות והתשומות בגין משלוחם כל "דמי" העברות המכתבים.

2. האוניות היו בעלות של משפחות הסוחרים, או נשכחו על ידיהם, כך שהובטו של רב החובל היה להעביר את המכתבים ללא תמורה.

3. רב החובל קיבל תשלום עבור העברת המכתב, אולם הדבר לא נרשם.

הארכיוון כלל 50 מכתבים שנשלחו מעכו ומכתב אחד בלבד שנשלח מליבורנו לעכו. בטבלה מס' 1 מוצאים מכתבי עכו במינו לפי כוותיביהם: הצלחתני לרכוש במכירות של

1. מכתב מליבורנו לעכו משנת 1682. נראה החותם היחיד באוסף פרטיו שנשלח לעכו מאירופה באוטה ותקופה.

מספר הארכיוון הדריך וינט'	שם הארכיוון הדריך וינט'	עיר יעוד	עיר שליח	שם	כמות בראכין	הכתוב (הפטון)
46-70 126 90	סְרִיפִּי	ליבורנו	ליבורנו	1687-1706	14	ARNAUDA
5/N		ליבורנו	ליבורנו	1692-1693	5	ARNAUD J.
43		ליבורנו	ליבורנו	1683	1	BARETTA B.
90,61		ליבורנו	ליבורנו	1691	2	BEAUMIER
73/40		ליבורנו	ליבורנו	1691	2	BEAUSIERS
133		ליבורנו	ליבורנו	1693-1694	2	BRUG
57		ליבורנו	ליבורנו	1688	1	BRUNET F.
122,81 48 105	הפטון 4 חומר 2 1 קפריסין	ליבורנו	ליבורנו	1689-1690	7	DEIDIER F.
78-39	חומר 2 1 קפריסין	ליבורנו	ליבורנו	1682-1684	1	ESTOPAN M.
133 2/N	חומר 2 1 קפ	ליבורנו	ליבורנו	1683	1	ESTOPAN J.
48		ליבורנו	ליבורנו	1683	1	ESTOPAN CO.
102-40		ליבורנו	ליבורנו	1700-1702	3	FAUVRE H.
45		ליבורנו	ליבורנו	1702	2	GASTAUD G.
46		ליבורנו	ליבורנו	1702	1	GURTHEMY C.
124-64	חומר 2	ליבורנו	ליבורנו	1682	3	MARIN B/

"כְּרִיסְטִיסִיס" מספר מכתבים שנשלחו מעכו. אלומ את המכתב היחיד שנשלח לעכו הצלחתי לרכוש כעבור שנים אחדות לאחר "מרדף" עיקש. מכתב זה נשלח בשנת 1682 מליבורנו ל Joseph Estoupan בעכו. (ראה איור 1). המכתב הינו

במטרת שנות השמונים הוציאו למירה פומבית ע"י " כְּרִיסְטִיסִיס" מכתבים מהמאה השבע-עשרה מהארציוון ליבורנו. המכתבים בארכיוון מכילים תקופה של ארבעים שנה, 1668- 1707. הנמען של מרביתם הוא *Francesco Venturini* מייעוט המכתבים ממעוני לשותפים הזוטרים בחברה של וונטוריני.

החברה הייתה ליבורנו עם סניף גדול במרסיי. מרכזה היה ליבורנו עם סניפים נוספים.

כמו, של המאה השבע-עשרה נכללה באימפריה העותמאנית והיתה חוסה ברובה, למעט אזור הגמל, על פי תיאוריים של האיטלקים

ולפי דיווח של הקונסול הצלפתני באיסטנבול בשנת 1674, גם סוכן ונציאני וגם סוכן הולנדי. היצוא מעכו כלל בעיקר כותנה, כבול שרוף לתעשיות הזכוכית, סבון וחומרים לתעשייה הצבעה של בדים. המשחר נשלט ע"י הצלפתים, ורק לעיתים רוחוקות ביקרו בנמל אוניות ונצייניות.

משחתת הסוחרים *Venturini* מליבורנו שורה בארכיב כתובים בצרפתית ורך אחדים באיטלקית. המכתבים שנשלחו באמצעות רבי החובלים של האוניות, חלקם הגדול ישירות מעכו ליבורנו, אחדים ישירות למרסיי. במספר מקרים שנשלחו המכתבים דרך קפריסין. במקרה אחד דרך טריפולי שבסוריה (אוז) ולעתים דרך מרסיי. המכתבים מעכו ליבורנו فهو בדרך ממוצע כ- 40 ימים, למרסיי כ- 60 ימים וכשנשלחו דרך קפריסין או דרך טריפולי ומה- 120- 133 ימים.

על גבי המכתבים צוינו בדרך כלל, שם האניה ו/או של רב החובל לו נמסר המכתב, בתוספת ראשי התיבות

"Q.D.C" (Quem Deus Conservet) מעין "בָּסִיעָה דְשִׁמְיָא" של הנוצרים. על אחדים מהמכתבים מצויר צלב כפול, האמור לסמן תשלום דמי דואר. יחד עם זאת על אף אחד מהמכתבים לא נמצא סימון המuid על תשלום דמי דואר. לכן מספר הטבirs והערבות:

באיטלקית ומודבר בו על משלוחי כותנה. עד כמה שידוע לי, זה אחד מהמכתבים היחידים באוסף פרטוי, מאותה תקופה אשר נשלחו מאירופה לעכו.

המכתב עורך בו את הסקרנות למצוא חומר היסטורי על Estoupan זה ועל הסוחרים הצרפתיים, כותבי המכתבים. צעד ראשון היה לפחות, מסמך או מוקור בו יש התייחסות אליהם

המכתב היחיד באוסף פרטוי שנשלח לעכו מאירופה באוטה ותקופה.

בחיפושי נתקلت בי סיפורו של נתן שור. "תולדות עכו", ברשימת המקורות מופיע ספר *Viaggio de cingue anni in Asia, Africa, et Europa de turco* מסעות בשם "וין" מתה הכותר האיטלקי *De Burgo* חמיש שנים באסיה באפריקה ובאיירופה העותמאנית) מאת הכותר האיטלקי *S. De Burgo*. אשר במסגרת מסעו ביקר בעכו בשנת 1679. הספר הוזע לאור בmailtoño בשנת 1686, ואמור לכלול רשימה של התושבים האירופאים בזמן הביקור.

להשיג ספר (בעל חשיבות מועטה יחסית), אשר יצא בmailtoño לפני מעלה מ-300 שנה במאזרורה מצומצמת, אין דבר פשוט. אבל בסוף הצלחתי ושם בעמוד 229 הופיעה הרשימה. (ראה תמונה אירור מס' 2)

הרשימה כוללת אחד עשר אירופאים, מתוכם תשעת סוחרים, סגן קונסול אחד וכומר אחד. למרות שהרשימה נכתבה חמיש שנים לפני התאריך של המכתב הקודם המוקדם ביותר של מכתבי עכו בארכיוון ליבורנו, כוללים ברשימה ארבעה סוחרים, או משפחות של סוחרים אשר מכתבהן נמנים גם בארכיוון, כולל גם סטפן אליו נשלח המכתב לעכו.

"תולדות עכו" נתן שור, הוצאת דבר, 1990
Forerunn to the forerunners" Joseph Aron.
הוצאה האגדה לתולדות הדואר בארץ ישראל,
ירושלים 1988.
ספרו של De Burgo, כמצוין במאמר.

מעודיך להחליף בולים תותמים:

Miroslaw Stolarozyk
P.O Box 35
05-300 Minsk Maz 2
Poland

מבקש להחליף בולים חדשים ומשומשים
מייסראל, ספרד, וסקנדינביה:

Jose M. Lopez Flores
CaLzada de Castro 50-4-5
04006-ALMERIA
SPAIN

מבקש להחליף בולים ללא עירך, לא
משומשים:

Kostas Kurtidis
Saloniki 543-51
Trifonos 6
GREECE

מבקש בולי ישראל תמורה בולי איטליה:
Giuseppe de Meglio
Via F. Hayez 14
20129 Milano
ITALIA

מעונן להחליף בולים בכל נושא וענין.
מעוניין במיוחד בבולי אנגליה חדשים
וישנים, ובבולים בנושאי מוסיקת.

יוסי לדמן
חתם טופר 9
בני-ברק

מעוניין בחילוף בולים קנדיים תמורה בולים
ישראלים. אספן מתחילה:

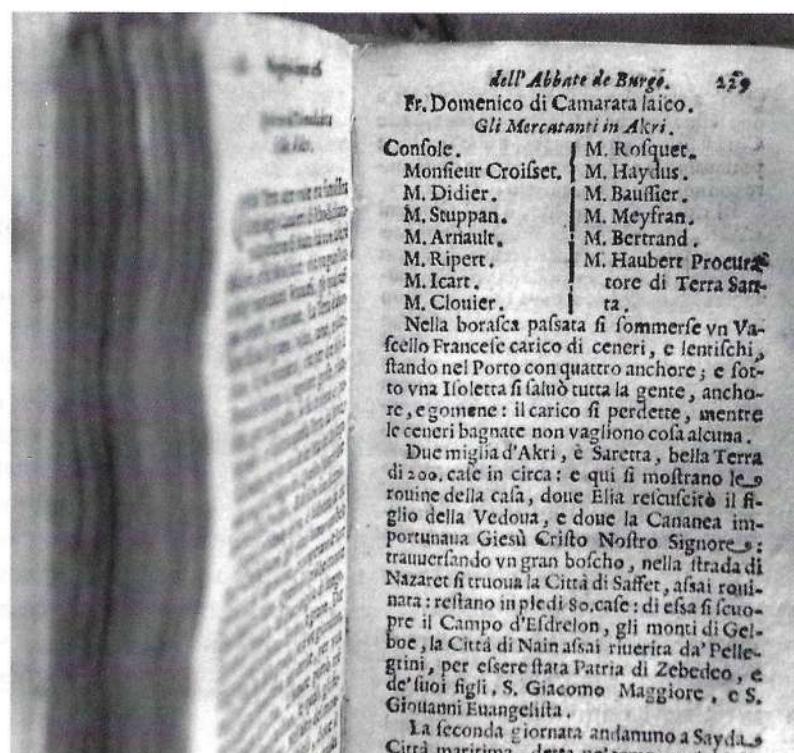
Stuart Kirk
Apt 3-82 Wood Street
OSHAWAONTARIO
LIG - 2B4 CANADA

De Burgo אוינו מצין שמות פרטיים. לפני כל
שם משפחה בספריו מופיע הקיצור של
מר/אדון. זאת כוון שהוא מתיחס בראש
המשפחה. מקובל היה באוטם הימים שהבנים
וקרובוי משפחה אחרים עובדים באותו עסק.
כונו ש 72% מכתבי עכו בארכיוון הם של
סוחרים שיש לביהם גם התיחסות בספריו
של De Burgo ניתן להסיק שהאחרים היו
עובד אורך או רביע חובלים שהו בעכו
בקירות. יתרון גם שם הגיעו לעכו לאחר
ביקורו

יתירה מזאת, ארבעת אלו אחרים ל-37 מトン
51 מכתבי עכו שבארכיוון כפי שנראה מטבלת
ההשוואה הבאה:

שם סדר	שם Surname	כתוב המכתב	הכתב	בדרכיון
7	DEUDIER F.	DEUDIER		
1	ESTOUPAN M.	STUPPAN		
6	ESTOUPAN J.			ARNAULT
1	ESTOUPAN CO.			
14	ARNAUD A.	ARNAULT		
6	ARNAUD J.			
2	BEAUSSIERS	BAUSSIER		
37	7			4

* קיימים הבדלים באיות של חלק מהשמות
בין שני המקורות. אלו חסרי משמעות דעתך
בנובעם בעיקר מהשוני בין השפה הצרפתית
והאיטלקית.

2. עמוד 229 מספרו של De Burgo המציג

את רשימת התושבים האירופאים בעכו

בשנת 1679.

סטוף מופיע שלישי בראשמה.

De Burgo מזמין ביקורו או בסמוך לכך
תתכוונה שתי תשובות. במקרים כלשהו קיימים
麥تبים אלה ואולי יתגלו יום אחד, או
סוחרים אלו החלו לשחרר עם ליבורנו מאוחר
 יותר.

שאלתו נוספת: מדוע אין מכתבים מהסוחרים
האחרים (חמשה שמות)?

יתכן וחיפש נסף יtan את התשובה.

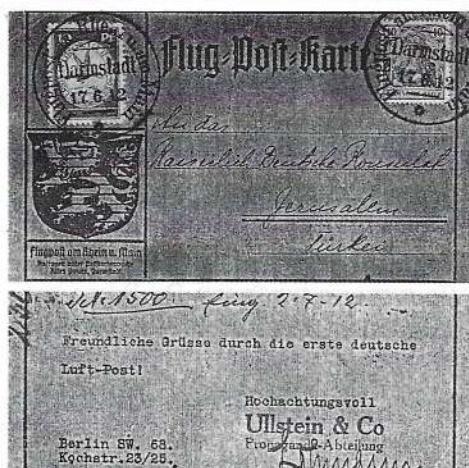
מקורות: קטלוגים של מכירות פומביות של
"クリיסטיס" מספרים 8,042, 8,070, 8,141 - ציריך.

דוואר אויר בארץ הקודש

הנס מינץ

1. דוואר אוורי

א. המטפה הראוניה שהוטסה והיתה מעונת לארץ הקודש, עזבה את פריס בכוור פורה "ג'ריבילד" - ב-22 באוקטובר 1870, הגיעה למושי ב- 3 בנובמבר ונשלחה לאוניה לאלכסנדריה, לשם הגעה ב- 12 בנובמבר ומשם ליפו ב-15 בנובמבר. המטפה הגיעה לירושלים באותו יום.

ב. הטישה הראשונה בצד בעלות הברית הועזה ע"י RAF כנף 31 ב- 25 בפברואר 1919. הדוואר טופל ע"י יחידה היהודית בעירק.

FPO 55

הטישה הארוכה דרשה מס' נחיות ברוך. אחת מהן הייתה בעות, ונותרו منها רק מספר מעט של מעטפות. השירות הנ"ל סלל את הדרך לנטיב אוורי סדר במדבר שהוקם ב-1921. מכתב מוקדם שהוטס מבגדד להרי, ומשם שלח לאנגליה - מוצג להלן.

לפני טיסתה המוצלתה של הספרינה. בעקבות מותו, לקחה גרמניה על עצמה את פיתוח הספרינה וב-1912 היו לוכותה יותר מ- 200 טיסות מוצלחות.

ביוני 1912 הפעילה הגרמנית "Schwaben" ב- 10 Lz בעעה טיסות מרuibot בין פרנקפורט

והערים הקרובות

כמו דרזדן, אופנץ
ואחרות. לרجل המאורע הוציאו גלויות דוואר אויר מוחתומות, בולים חי רשיימים וחותמות מיוחדות.

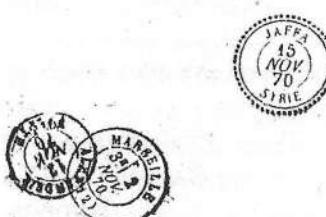
חברת ההוצאה לאור Velstein

הידועה ב- 1929 צירפה את ד"ר פון וייל ככתב על טיסת האוריינט של צפלין, שלחה גלויות מיוחדות למטרות פרוסום. גלויה אחת מאלו שיצא מדרזדן ב- 17 ביוני 1912 נשלחה בדוואר רגיל לירושלים. תאריך הרישום מאוחר, 2/7/12, מאשר את העתה תוק شبיעים לאחר הטישה.

2. טיסות צבאיות.

א. משך מלחמת העולם הראשונה, חילות האויר של גרמניה ובריטניה סייעו ותמכו בע פעילות בחזית הפלשתינית. חיל האויר הגרמני פעל החל ממרץ 1916 ועד סוף המלחמה.

הנחה של התלמיד המכובד של הדוואר הצבאי הגרמני בתורכיה במהלך המלחמה העולם הראשונה, מר ארנס, היה שבספטן קיז 1916 הוטס דוואר החילים מחזית סייני לדמשק. הנחה זאת

ב. הטישה הדוארית הבריטית הראשונה (לידון וינצ'ר) התקימה ב- 9 ספטמבר 1911. בטישה זו הוטסה כמות ניכרת של גלויות מבולטות בכולן דוואר רגילים וחותומים בחותמת מיוחדת. אחת מהן נמסרה בדוואר רגיל לפלסטינה והגיעה לאחר שבועיים למשרד הדואר האוסטרי בירושלים.

ג. החתפויות במצרים שיתקו את המערכת הדוארית במרץ-אפריל 1919, וחיל האויר המלכותי אירן שירות חירום אוורי בין מספר ערים במצרים, ובין מצרים ופלשתין הועבר אך ורק דוואר רשמי.

שלוש חותמות היו בשימוש דוואר וכולם נשאו את הכיתוב "AERIAL POST E.E.F." החותמת הראשונה הייתה חותמת עגלה והיתה בשימוש בקירות מ- 18 במרץ עד 3 באפריל. החותמת השנייה (אותיות דפוס בשתי שורות ללא מסגרת) הייתה בשימוש באלכסנדריה מ- 20 במרץ עד 3 באפריל.

שתי החותמות הוחלפו על ידי חותמת שלישית (מלכנית עם מסגרת) אשר הייתה בשימוש בקירות (בדיו שחור) ובאלכסנדריה (בדיו סגול) החל מ- 5 באפריל עד הפסקת השירות ב- 3 למאי.

ג. ספינת האויר דמוית טיגר שנקראה ע"ש גרא צפלין הומצאה למשה ע"י דוד שורץ, יהודי הונגרי שנפטר ב-1897 בגיל 42. עשר שנים

תְּלִירָה תְּבִרְתָּה

- ** מכירות פומביות של בולים,
מעטפות, יודאיקה, מטבעות
ושטרות. קטלוג חינם לכל דורש
- ** נציגים בעלידים של
החברות המובילות בעולם
בשטח האלבומים, קטלוגים
והאבירים לאספנים.
- Davo, Michel, Gibbons
- ** בדיקה והערכת אוסף.
- ** המכירה הפומבית הבאה
תיערך ב- 19.4.94
המעוניינים יפנו בכתב
לקבלת קטלוג.

משרד: בן יהודה 23 ירושלים קומה ב'
טל: 02-245623 02-T.D. 3769 ירושלים
טל: 02-234607. פקס: 9.1036

בולי דיזנגו - מוטי ברש/בולי רומנו

דיזנגו סנטר תל-אביב חנות 420 טל 03-52515555
טל בית-4463664 03-5463664 טל/fax-03-5715228

- *מרכז ארצי לאכזרי בולאות ומטפסטיקה !
- יבואני "לוייטורום", "ליינדר", "סיטיפ" ואחרים.
- *בולי ישראל וחו"ל - קניה, מכירה, הערכה.
- *קניה מכירה של אוסף גודלים של בולי סין.
- *קטלוגים לכל הארץות (בולים, מטבעות ושטרות).
- *מעוניינים בקניית מכתבים וגלוויות ישנות מהארץ ומחו"ל

מעוניין לknoot קומבינציות של בולים ללא ערך
מישראל או מחו"ל על מעטפות מסחריות בלבד.
ד"ר ואלך 08-461010 טל. 1414 רחובות 76113

AERIAL POST

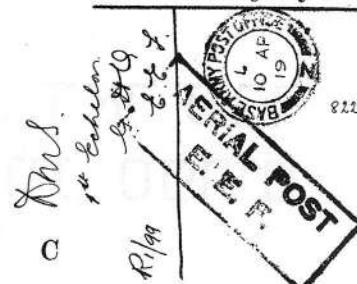
E.E.F.

Type II

AERIAL POST
E. E. F.

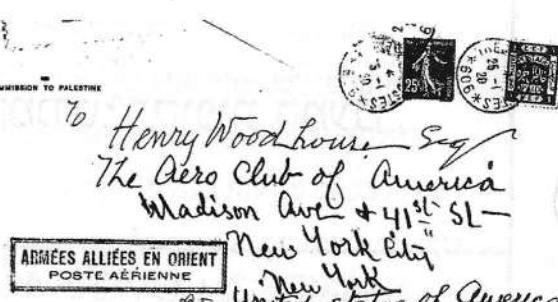
חותמת מהסוג השלישי M-Z
(אלכסנדריה) ל-E.E.F אשר הוטסה לפלסטין
ונושאת מאחור חותמת הגעה של FPO-GM1
(ביר סלאם)

On His Majesty's Service.

הצבא הצרפתי, שלט לבנון, הקים ב-
1919 קו תקשורת עם צרפת דרך הבלקן.
מוסים צבאים הטיסו דוואר رسمي (לא
שלושים) ותוכתבת אורחת (ששולמה מראש),
בחיל מודז'ד.

מעטפת הצלב האדום שנשלחה מאופרה
בתורכיה-מטופוטמיה (עיר כ- 125 ק"מ מצפון
מורוח לאלאפו) נשאה בול פלסטין 1 פיאסטר
וחותמת צרפתית 606 F.O. בול - 25C
הצרפתית (יהה שווה ל- 1 פיאסטר) שימוש
כתשלום על העברה האוירית או אולי
שהחליף את 1 פיאסטר. שהוחבק
והוחתם בדרך. המכתב הגיע לקונסטנטינופול
וחותם בחותמת Armees Alliees
, Orient Post Aerienne.
הוטס ע"י מטוס צבאי צרפתי לבוקרשט ונשלח
ברכבת לצרפת. אחר כך נשלח באוניה
לאורה"ב. אכן מעטפה בעלת הרוב מיחס
ואלא ייחודה שקיימת.

בולי תל-אביב (י.צ'зор) בע"מ TEL-AVIV STAMPS. (Y.TSACHOR) LTD.

מכירה על פי הצעות מזחיר בכתב (Mail Auction)

מקדים, מנדט, מנהלת העם, דואר עברי
ישראל, חו"ל, יודאיקה, גלויות, ספרים
קטלוג מאoir חינוך

ת.ד. 16218 תל-אביב, טלפון: 03-5226294, פקס: 03-5245088

STAMP CENTER

T.A. 94 ALLENBY RD.
(BASEMENT)
P.O.B. 4444

מרכז הבולים ת"א

אלנבי 94 (במרתף)
ת.ד. 4444

טל: 03-5605755
א - ה 9-19
ו FRI 9-15

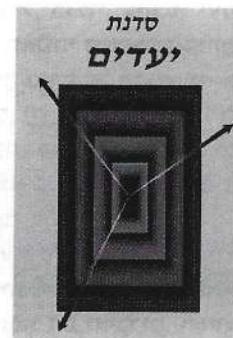
✓ קניה ומכירה של בולים, מעתפות, מטבעות, שטרות וטלכרט מהארץ
ומחו"ל, מסודרים ע"פ מדינות ונושאים.

✓ דפי מזכרת ואביזרי בולאות.

✓ נדירות מן התקופה העותמאנית, תקופת המנדט, תקופות המעבר,
פרטי יודאיקה.

STAMPS & COVERS (by Nations & Thematics), COINS&BANKNOTES
STAMP ACCESSORIES, SOUVENIR LEAFS, TELECARDS ETC.

אתה תחווה את החשיבות והערך שיש בקבלת אחראיות למעשיך ואיך דבר זה משפיע על הערך העצמי שלך, על עובdotך ועל קשריך עם הסביבה.

תהייה זו הזדמנות עבורך לבחון את ערכיך ואמוןנותך. אתה תוכל לדעת ולהבין מה יש בך המושך או דוחה אנשים, ומה יש באחרים המשפיע על אופן התיחסותך אליהם.

השיטה: למידה חוויתית, הרצאות, דיון, הדגמה, תרגילי נשימה, משחק והיזון חווור.

משך הסמינר: 8–10 מפגשים שבועיים, 4.5 שעות למפגש. (כ- 45 שעות אקדמיות).

חומר הלימוד: מבוסס על תורת דר' רוג'רס, פרופ' דרייקורס, שיטות קרנגי ודוד סמית' המשולבים בחידושים משלדה הפסיכולוגיה המודרנית.

"סדנת ידים" סמינר מעשי ליחס אנווש ותקשות

סדנת "ידים" ליחס אנווש הינה בראש ובראשונה התנסות חיונית ללמידה, ולא טיפול פסיכואנליטי או כל טיפול אחר.

מטרת תהליך הלמידה בסמינר היא לטפח את יכולתך, ליצור ולקיים קשרים חיוביים עם אנשים; לתרגל, להתנסות ולסגל לעצמך התנהוגיות חדשות של ביטחון עצמי, התמדה, כושר שכנוע, יוזמה והפעלת התלהבות; "להזין עניינים", התמודדות עם בעיות וכן עםידה במצב לחץ, דאגה והצלחה.

تلמד תרגילי הרפיה, להגעה לשלווה נפשית ולבגרות רגשית.

הסמינר אינו מבוסס על נוסחים פלא שיפtroו את כל בעיותך בין רגע, אתה תגיע להבנת התהליכים הפסיכולוגיים וההתנהוגתיים שהביאו אותך למצבך הנוכחי, תפחה מודעות עצמית, תכיר את המעצורים הקיימים באישיותך המונעים לך או שור והגשמה עצמית.

טלפון - 03-6990830

"ואהבת לרעך כמוך"

דני שמידט

ענף בולאות הנושאים התפתח מאדר אחרי 1985, השנה בה שונן באופן יסודי תקנון ההערכה והשיפוט של האספסים התיימתיים. האיגוד הבולאי העולמי ביטל את סוג האוסף שהיה מכונה תיעודי ("דוקומנטרי") והשאר בתקופ רק את הסוג השני - המכibile ("פינוח") נושא שימושתי, כלומר התעמקות בנושא, בניית "סיפור" בסיסי לאוסף וניתוח היבטים שונים ורבים ככל האפשר של הנושא הנבחר.

*All Kind of
Sigillate
Sigillate
Sectro*

האוסף מתחילה, כמובן, בהצגת חומר בולי הנוגע לצווי האלוהי ו"אהבת הבריות" כמידה עלה, ממשיך בפרק על הקדושים - פטרונייהם של הנזקים, וזה בחיבת החינוכי ("הסתוריה") ו- "רפובליקה" הם מושגים הקשורים באהבת הבריות; מנהיגי האומות מציבים דוגמא אישית, החינוך להתנדבות).

במשך - עוסקת האוסף בסיפוק הצרכים החומריים הבסיסיים ביתר, אח"כ בסיוו כלכלי ובתורמתם גם ואנרגיה. הסיוו הרפואי לנוקדים בהתנדבות הווא הפרק החמיישי באוסף. שיקום ושילוב בחברה, לגודל בביטחוןם ומڪעו - מڪצע חופשי וממד גשמי).

ולהזדקן בכבוד - הם נושאי הפרק השישי ואילו הפרק השביעי עוסק באירוגנים ולולנטרים, מוסדות שלטון (בטל"א-למשל) ובסיוע החומינורי הבן לאומי. האוסף מוקדש לדאר בשירות "אהבת הבריות". האוסף מקטאים בפרק הדן בצרעת, מחלת שלפי המסורת היהודית היא עשו הבא על אדם שעבר בעירות חמורות בדברים שבין אדם לחבו. האוסף החזק לראשונה, בהיכל התהבות מטעוכה הדוז-לאומית "תלאפילה '93" והונקה לו מדליה מזוהבת.

ההודנות הקורובה לראות את האוסף תהיה בעורוכת הבולים "הצלב האדום והרפואה" במהלך המועד פסח-כמויאן הבולאות (ראה עמוד 3) כאן מובאים פריטים ודפים נבחרים מהאוסף, את כלו ניתן היה לראות בתערוכת הצלב האדום והרפואה.

Postkarte

Herr Feldwebel Winkler

Franko

Adressat schwerhörig
bitte stark klingeln,

Bukoba

19.1.1910 - כיבוש גורמי במורו אפריקה/טאבורה. החותמות: "הנמען כבד שמיעה, נא לצלצל חזק

لتכוון הנדיות האישית שאיפינה את החברה האנושית מזו ימיה המקדים. מהבעה טبيعית של רגשות חמה של האדם הפשוט ועד דבקות יוצאת דופן במידה עצילית ונעלה.

עטוף מאטיליה משנת 1847 עם חותמת מאיראן המתארת סיוו לקישיש

מעטפה מאיטליה משנת 1847 עם חותמת מאיראן המתארת סיוו לקישיש

لتצוגה. לא ניתן יותר להציג בתחרות אוסף "תערוכות בולים על בולים" המסורו כרונולוגית תערוכה אחר תערוכה, לא ניתן להציג את "עולם הציורים" המסורו אך ורק לפי משפחות וסוגי ציפורים וכן הלאה. גולת הכותרת של בולאות הנושאים האיכותית היא התצוגה הבנויה מסביב לרעיון, ולא מסביב לדבר מה גשמי. כלל הערכה והשיפוט מפארים בהחלט הענקת אפלו מלוא 100 הנקדות לאוסף ציפורים המארון היטב אך השופטים (וחקוק הובילוי והקהל המבקר בתערוכות) אוהבים ומעריכים במיוחד אוספים מקוריים. הכוונה לאספסים המעליכים לשלב בתחום הידע הבולאי העמוק המופג באוסף, גם מחשבה יצירתיות מקורית, כללית. כדי לא להטעת חשוב להזיכר כאן שבסוף של דבר, בתחרות בולאי עתיק הוא הידע הבולאי, נדירות ואיכות הפריטים הבולאים, פיתוח בולאי נושא ברור ועוד. אך

הבול הראשון בעולם שתמורתו מכירתו שימשה למימון פעולות סיוע לנזקק

בולים שהודפסו על שטרי כסן

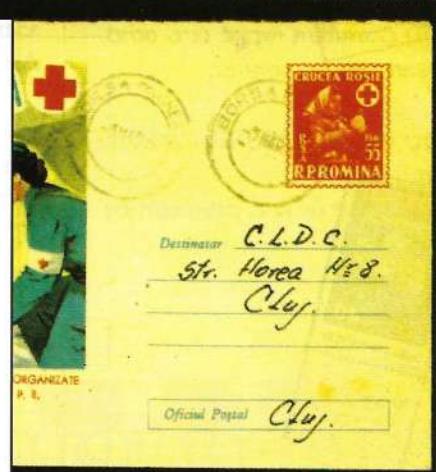

לב הבול הודפס
בטעות במחוקך

5. סיוע רפואי

5.2 פינוי

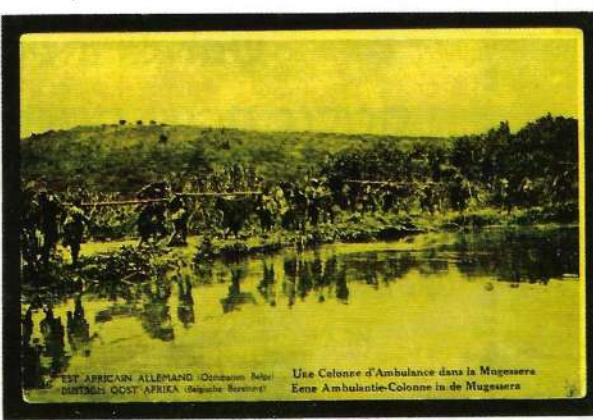
**5.2.1 פינוי ראשוני של הנפצע
בഅמצעות אלונקה**

דוואר חיללים שווץרי

כליל בשנת 1918 המתאר שירות נושא אלונקות בمزוח אפריקה

והזרת

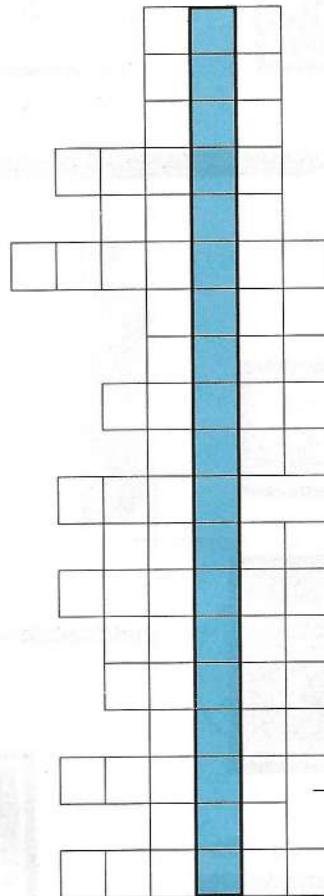
פינוי

אלאן

לפניכם תשבעץ "איקות הסביבה". רמזים ותשובות לחלק מההגדירות תמצאו בתמונות הבולים שמשבב, אך חפשו את הבולים המתואימים, והבגנו בהם ביעון ופתרו את התשובה. (בקטלוג מס' 12 תמצאו את כל הבולים) אם פתרותך נכון בטור המוסכם, מלמעלה למטה, מקבלים משפט בארבע מילים, הקשור לנושא איקות הסביבה.

עוף בשמורת גמלא

שם געשה מחקר גרעיני

ליד עכו נמצאת — הים

הציפור השורקת

עיר נמל צפונית בארץ ישראל

סוג של דוחי לשמורת נחל

ההיפר משקט

עיר נמל דרומית בארץ ישראל

על בל חברת חשמל כתוב:

"ויליה ביום — "

הילד עם המטאטא, רצחה

ישראל

עליה נאמרה: "מקור מים חיים"

השקנא נמצא בבול שמורות

ליד מטולה נמצא מפל

בבול זכויות האדם כתוב

" — לערר כוכו"

בבול עם הברבור מציעים לך:

" — בימים"

בבול חיים קווצי לשמורת נחל

עין

בושא הנחל שבכו מאפרה מלאה

בבול שמורות שירף מופיע

הגבג

על הים הזה צפים בלי לש��ע

את התשובות נא לשלוח להתאחדות בולאי ישראל,

ת.ד. 4523, ת"א 61045

בין הפוטרים יוגרל פרט: "אטאלס בולי העולם" בהזאת קרטא.

מעוניין בפרייתי תולדות הדואר של ישראל.
נוטן בתמורה בולים פולניים או של הגוש
הקומוניסטי לשעבר. ניתן להתכתב באנגלית:
Arkadiusz Stefaniuk
u.l.Konopnickiej 3/38
37-700 PRZEMYSŁ POLAND

מעוניין בחומר בולי מכל הסוגים בנושא
סמים, תמורה תשולם או החלפת חומר בولي
מכל הסוגים.
משה מאור, הכותשים 80 זכרון יעקב 30900
טל: 06-390767

נערה סיינט בת 16, השולטת היטב באנגלית,
מבקשת להחליף בולים עם חברים מישראל
Zhong Ying
Fancheng Guxing
P.R CHINA

סטודנט המעניין בהיסטוריה מבקש להתחילה:
Ludovic Bessoles
20,rue du Professeur Calmette
92190 MEUDON
FRANCE

WANTED an expert philatelist for part-time job at an established Auction House in Tel-Aviv area
Please contact offices of Israel Philatelic Federation
Tel. 03-295547

PHILEX

Israel 1994

עומד להופיע-

קטלוג הכיס הנוח והזול

עם כל בולי ישראל בצד מלא ועם מחירים לבולים
ולמעטפות יום ראשון.

נצח בלעדי - ה.ש. פילה - ת.ד. 4933, ת"א 61040

או טלפון: 03-5177466, 03-6957652

15-10 במאי 1995 FINLANDIA 95-1995
הלטינקי, פינלנד.

תיעוכם מיוודת לעני תולדות הדואר, ביחסות
פ.י.פ. ובשתתפות ישראל. נציג- משרד
ההתאחדות- ההרשמה טרם הסתיימה.

1-10 בספטמבר 1995 Singapore 95-S Ingapoor.
תערוכה עולמית ביחסות פ.י.פ. ובשתתפות
ישראל. נציג- יעקב שבתאי ההרשמה הסתיימה.

מודעות חילופין

מעוניין לקנות בולי ישראל מ-1948 ולמכור
מעטפות יום א' מ-14.4.77 ועד 18.2.92
יצחק זכאי 03-6475570

מעוניינת בbolels ישראל ובמידע עליהם:
Sandra Viladesau
181 N.W.3Rrd Terrace
Fort Lauderdale, FL33311 U.S.A

מעוניין להחליף בולים מכל הסוגים מהארץ
ומח'ל. עומי מורג- טל: 03-6736044
הערב.

תערוכות בוליפ בעולף
27-28 בינו' 1994 HAFNIA 94-1994, קופנהגן, דנמרק
תערוכה המוקדשת בלבד לספרית בולאות
ביחסות פ.י.פ.

16 באוג' 1994 Philakorea 94-1994
סיאול, דרום קוריאה.
תערוכה עולמית ביחסות פ.י.פ. עם קונגרס פ.י.פ.
ובשתתפות ישראל נציג- יגאל נתנאל. הרשות
המציגים הסתיימה

23-25 בספטמבר 1994 GABRA - ברכן, שויץ
תערוכה מיוחדת לדבר דאר, עם השתתפות בין
לאומיות.

17-23 באוקטובר 1994 Fepapost 94-1994 - האג הולנד.
תערוכה ביחסות הפדרציה הבולאית האירופאית
(F.E.P.A) בהשתתפות ישראל. נציג- מנהם
לדור. הרשות המציגים הסתיימה.

18-21 בנובמבר 1994 AEROPEX-ADALIJD,
אוסטרליה.
תערוכה מוקדשת לדאר אויר, בהשתתפות בין
לאומיות.

WALLACH

דף ואלך מכירות פומביות

Dr. WALLACH PUBLIC AUCTIONS

קנייה, מכירה והערכת בולים מקצועית

בולים, מעטפות, מטבעות, יודאיות.
קהל לקוחות ומוכרים מחמש יבשות.
קדרייט בינלאומי במכירות.
אוסףם מהנדירים בתחום.

צלצל ובעיגע אליך!

חוץ ינבה 17, רחובות ת.ד. 1414 רחות
טל. 08-464946, 08-467274 פקס. 08-461010

בעקבות يولיס פופר

ואַרְצֵה אֲשֶׁר מִאתֵן גָּלִילִי

"אונסקו"-הארגון לתרבות ומדע המסונן לאו"ם, כלל את يولיס פופר-יהודי יוצא רומניה, ברשימת האישים הרואים לציווין בין לאומי בשנת 1993-"שנת פופר".

המהנדס, המדען, היזם וההרופטן - חוקר השיטות הדוממי הקרוב לקטור אשר היה בשליטת ארגנטינה (ארץ האש-השְׁפֵּעָה) - נולד בשנת 1857 בברוקרטט כבן למשפחה עברית נפהלי פופר (מנהלה בית הספר היהודי הראשון בברוקרטט). מאימו פפי, היהודי ספרדי מקושטא-טורקיה, למד يولיס לדינן וספרידת. עקב האנטישמיות בברוקרטט, יצא يولיס פופר ללימוד בפריז, שם סיים לימודי הנדסה והתחל את הרופתקאותיו הרבות. החל במחקר מדעי של אלסקה, דרך סיביר, ואח"כ אורה"ב. שם עסק בתכנון הנמל של ניו-אורליאנס. אח"כ עבד במצרים שם עבר לפין, למקסיקו ולבסור לארגנטינה.

כאשר התפשל שטעות על מיציאת זהב בארץ האש, ולאחר שמשלחת צ'יליאנית נכשלה בשטח הקשה מאד למחיה, אריק פופר משלחת חוקרים צינית, שהצליחה להתמודד עם התנאים הקשים בדורות האנגולקטי.

מחפשי הזהב התחללו לזרום לשטח בעקבותיו והאוכולוסיה גדלה במחריות. يولיס פופר הכריז על עצמו כשליט מוקומי והונפיק בול ב-15 ביינואר 1891. בצייר הבול-כלי עבודה של כורה ובמרכו-האות "ק", ע"ש פופר. הבול צויר ע"י רודולפו סוקופ, בערך הנקוב של 10 סנטובוס או 10 סנט (זהב)-כלומר 10 סנטים גרם זהב. يولיס פופר הנפיק גם מטבע זהב עם אותות ק.

הבולים היו בתוקף רק 6 חודשים, וגם הקירירה השלטונית של פופר הסתיימה כאשר אוניות קרבי ארגנטינאיות נשלה לעצור אותן.

הוא נפטר ב-1893 בגיל 36. לפני סיום המשפט נגדו. קימוט גירסאות שונות לגבי מותו. يولיס פופר חוקר וمهندس מוכשר, אך גם אדם רגיש, מחה על רצח העם שבוצע על ידי צבא ארגנטינהobilidi הארץ אש. צילמוני הארץ האש הם הראויים שבחוץ ונישמרו במוזיאונים. يولיס פופר נחשב לגיבור לאומי ברומניה. פחות ידועה היא העבודה שהוא

ומשפחו נחברים גם בין הבולאים הראשונים של רומניה. העיתונות הבולאית הרומנית פירסמה צילום של מכתבם מיום 1889 מארגנטינה הדנים בחחלהות בולים בין פופר לאספן בברוקרטט בשם י.מ. לור. אביו של פופר עסק בתקופה מסוימת גם במסחר בולים. והיה בין הראשיים שעסקו בכך בברוקרטט. להלן מספר פריטים בולאים שהופיעו בשנים האחרונות ברומניה.

חותמת אروع-ברוקרטט - 100 שנה לבול אוץ האש - 12 דצמבר 1991 [1].
תערוכת בולי טבע - קלוי - חותמת אروع 8 נובמבר 1992. [2].
חותמת אروع ביוזמת קבוצת אספני בולי הקוטב-אלבה - يولיה 8 במאי 1993 [3].
סימפוזיון-100 שנה למותו של פופר בברוקרטט חותמת אروع 3 יוני 1993 [4].

EXPLORATORI ROMANI
IN REGIUNILE POLARE

JULIU POPPER, explorator al Ţării de Foc (1856-1903)

גלוית זואר של אגודת אספני הקוטב

Destinatar _____

Strada _____ Nr. _____

Blocul ____ Scara ____ Etajul ____ Apart. ____

Sectorul ____ Județul ____

Codul	Localitatea
-------	-------------

איור מס' 3

איור מס' 4

חדשנות יהודית בעולם:

מלגש: גלונית עם 16 בולים שונים של חתני פרס נובל. הקוראים מוזמנים לארור כמה

יהודים-בין 32 חתני הפרס

REPOBLIKA DEMOKRATIKA MALAGASY

נויאנה: גילון של 9 בולי \$100, טכנולוגיה ושלום. באחד הבולים -

פון ניומן, מדען המחשבים היהודי-הונגרי.

צ'רפט: חותמת אירע-100 שנה להולדתו של המשורר נתן כץ 23 Mai 1992 - ולדיינгоוף בhortmetת העמולה שהיתה בשימוש בחודש מי צייר הבית בו נולד המשורר.

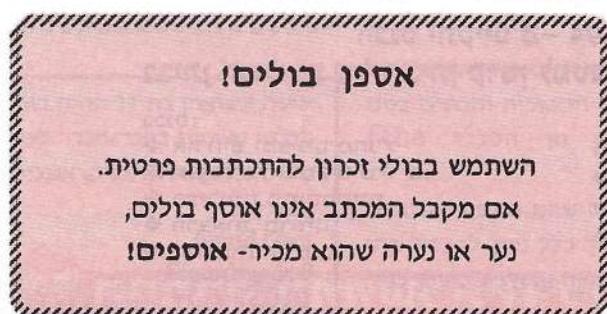
סמוואה: באחד מבולי הסדרה לציון איגוד הדואר העולמי מופיע בין יתר הדוגמים גם דגל

ישראל.

ויאטנאם: בסודור אמונת לרגל תערוכת

הבולים "טולסקה '93". צייר של מודליוני.

אנטיגואה ובובודה: סדרת

בולים של ציורי רمبرנדט - רובם מהברית הישנה
"משה ולוחות הברית", "חנה ושמואל" ועוד.

ארץ ישראל:

תקיים הרצאה ביום רביעי, 6 באפריל 1994, בשעה 17.30 בaulם האגודה התל-אביבית לבולאות (רחוב חס 16) בנושא: "חידושים ובויות בתולדות דואר וטלילים במהלך המלחמות השונות". המרצה יהוה דיר צבי שעמוני. כל ציבור הבולאים מוזמן.

מהנעשה באגודות

בוגר, ובראשו בן-הדור נסטויטר. לאור בקשות חברים תחתונים ביום 6 במרץ 1994, בשעה 17.30 מכירה פומבית של חומר בולאי, בין החברים. את הפריטים המכירה יש להביא ביום המכרה, בטרוף תיאור קצר של החומר, למזכירות הוועד. מועדן בולאי חיפה נמצא ברוח הרצלה 24, והוא פתוח לפעילויות בולאי בכל יום ראשון, משעה 16.00 ועד 18.30.

לבקר ללא תשלום 3-4 פעמים בשנה. בקרים תכופים יותר של חברי אגודות אחרות או ביקור בולאים לא מאורגנים. מחיבים תשלום של 10 שקל לכל ביקור.

עמותת חיפה

האסיפה השנתית של האגודה התקימה ב- 9 ביוני 1994, ב参加会议ות כ- 50 חברים. האסיפה בחרה מחדש

מוצר הכרות

250 בולי חבר העמים הבריטי

רכ 10 ש"ח

FREE LISTS

Packet
Collections
Special offers
Telephone cards

רשימות חינוך

חbillות
אוספים
מצעים
טלרטים

דנ' חוץ. ת.ד. 2547 פ"ת 49125

עמותת ראשון-לציון

באסיפה הכלכלית של עמותת ראש"ץ, שהתקיימה ב- 13 ביוני 1994, דוחו הייר הוויק,ណעון לי, על הפעילות המוצלחת במילוי בתפקידו בשנת 1993, כאשר אספני עמותת ראש"ץ השתתפו בתערוכה דו-צדדית במיניסטר שבגרמניה וזכו במדליות גבהתה. השגי אספני העיר בתערוכה הלאומית בת"א היו גם הם מכובדים ביותר. על פי בקשה הייר הוציא נבחר ועד חדש, בראשות שלמה ורין. הגיור היה אילן דינקיי והספרן יחק יעקובוביץ. חברי האגודה נפגשים פעמיים בחודש, בימי ה' שבועה 16.00. ממועדון העיריה ברוחב הגודום מס' 30.

עמותת תל-אביבית

האגודה התל-אביבית קיימה את אסיפתה השנתית בתחלת יוני, האסיפה בחרה למשך שנה נוספת ביויר רפי נחום. דמי חבר לשנת 1993 הם 120 שקל לשנה, סכום לא מבוטל. אך חינוי עקב מיסי היריה הגבהתם במילוי. חברי האגודה מתכנסים כל יום ב-, ממועדון שכרי ה' 16, בין השעות 16.00-19.00. אורחים מאгодות אחרות יכולים

הטלטסט משדר מידע מעודכן על הכנס" **21 באוקטובר**

כנס נומיסטי ישראלי

בחסות החברה הממשלתית למדליות ולמטבעות

הכנס יתקיים מ- 15.3.94 עד 18.3.94

בביתן הבולאות שליד ביתן קדמן למטבעות במוזיאון ארץ ישראל תל אביב.

הכנסה הינה
סיורים וחינוך במוזיאון
פרטים נוספים ניתן לקבל אצל
משה קלירס בטלפון 02-618105

בכנס:

- ❖ אורהחים ומציגים מה"ל
- ❖ תצוגה של אוספים פרטיים.
- ❖ פעילויות נומיסטיות.
- ❖ הרכזאות, סרטים.
- ❖ תחרויות ופרסים.

החברה הממשלתית למדליות ולמטבעות בע"מ

ירושלים, רחוב אחד העם 5, טל' 618105; תל אביב. רחוב מנדלי 3, טל' 28-5227420

ט-94

הנילסן חלק II בולי אנגליה הנדרים

מאט דרי' צבי שמעוני

משמעותות שונות, וכך גילוונות ביקורת בודדים מהם הועברו לדואר למסירה. ישם 12 בולים שונים בקבוצה זו, שהופיעו בין השנים 1862-1880. הנדריר ביותר בינויהם הוא הבול הירוק בערך \$1 (מגלופה מס' 14) מ-1876, בעוד שהבולות "הריגלים" מס' 20 ו-21 הופיעו מגלופות 13-8 רף 4 בולים כללה, מגלופה מס' 14 נמצאו עד היום. (ראה איור 4).

אמר לו בעליו לבני:

במי, חרי מכתב לך והטילו אל תביבת הפוסטה, ואל תשכח לקנות ולהדביק טל מהילה, כף' לבול אני נתן לך. עשה בני שליחותו וחוזר, והכסף הבא בידו, תמה בעליו:

בני הכסף מהיכן?

צחים פניו של בני ואמר: אף אני חכם להערים. ראייתי כי אין איש, ומיד הטלתי את המכתב אל התיבה בעלי.

ספר החידוד של דרויאנוב

אישה (נשואה) בת 39 חיה באַי קָטָן בִּים הַבְּלִיטִי מְעוֹנִית בְּחֶבֶר/חֶבֶרְהַעַט וּבְחֶלְפָוָת בּוּלִים, בעיקר של דנמרק, אנגליה וגרמניה. (אנגליה).

Ingrid Dam
Sigurdsgade 9
3700 Ronne - DANMARK

Govt. Parcels הפוך (ראה איור מס' 2) והבול בערך 1 פニー של המלך אדוארד השביעי, שהיה צריך להיות עם הדפס הרכבת "Army officials" (ראה איור 5).

בולי "הפני האודום" המנקובבים, עםאותיות ארבע צידי הבול, שהוחל בהדפסתם ב-1858, הופיעו ע"י כ-150 פלטוטות שונים. במקרה זה, שלא כבולים הראשונים, מופיע מספר הגלופה באופן מפורש על הבול, כך שניתן להבדיל ב naked בזורה זוכחת מגדלת מאיזו גלופה הודפס כל בול (ראה קטע מוגדל של בול מגלופה מס' 191-192. (ראה איור מס' 3).

הבולות ברוב הגלופות האלה, שמשפריהם נעים בין 71 ל-225 (פרט למספרים בודדים שאינם קבועים כלל), נפוצים ביותר, אבל רק 9 בולים התגלו בעולם מגלופה מס' 77 בולים אלו הינם מהנדרים בין בולי בריטניה, 4 מתוכם בלתי חתומים 1-5 חתומים. חיים נראיה, קיימים אף פחות מה-9 הנ"ל, כי אחד מהם (חתום) היה באוסף שהושמד בריעידת האדמה בסן-פרנסיסקו ב-1906 ואחד (בלתי חתום) נגנב ב-1966 בידם עם אוסף המפוסטים של C. E. Raphael ועד היום לא נודע עיקטתו.

מספר בולים נדירים קיימים מהוצאות תקופת הבניינים של המלכה ויקטוריה ומכוונים בשם הכללי "היווצאים מן הכלל" (The Abnormals).

המיוחד בבולים אלה שהם הודפסו מגלופות שונות מהרגיל ובדרך כלל ניתן להבדיל בהן ב naked על פי מס' הגלופה המודפס באופן ברור על גבי הבול. גלופות אלה לא הוכנסו להדפסה סדרה

בהמשך למדורנו שפורסם בעיתון האחרון נთאר כאן עוד מסטר בוליםanganlia. קבוצת בולים בריטיים שבתוכה מצוים אחדים מהנדרים ביותר בין בולי אנגליה, הינם "הבולות הרשמיים" "officials" שייעדו לשימוש משרדיה הממשלה. בולים אלו החולו להופיע ב-1882 תחת שלטון המלכה ויקטוריה והמשיכו להופיע בתקופת שלטונו של המלך אדוארד השביעי.

כולם בולים רגילים עם הדפס רכב של המשרד או השירות המשלתי ולעתים בתוספת המילה official למשל.

"I.R. officials" (Inland Revenue). הנדריר ביותר בקבוצה זו הוא בול עצבע ארוגמן של אדוארד השביעי, שישה פני, עם הדפס רכב "I. R. officials" I. R. שופיע ב-14.5.1904. (ראה איור מס' 1).

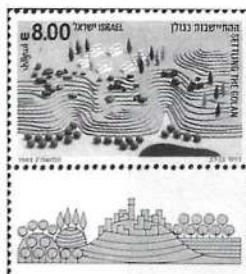

באוטו יומם יצא הוראה להפסיק לחולין את השימוש בבולות הרשמייםanganlia וכן רוכסן מסטר פリストים מבול זה, וובם בלתי מושגים, שרדו. פרט לגילון כמעט שלם המצוי במוזיאון הבולאי הבריטי יש שם 4 בולים כאלה (אחד מהם חתום) באוסף המלכותי הבריטי ועוד מספר מצומצם של בולים ממוזיאונים ובאוסף אחרים. באותו קבוצה קיימים שני בולים נדירים ביחסם שגייאות בהדפס הרכבת. הבול בערך 1 ביחסם שגייאות בהדפס הרכבת. שילינג של המלכה ויקטוריה עם הדפס הרכבת

במדיניות: ההיבט הפליטי בוביל ישראל

מאת משה הלוי

مبוטל בקשת הפליטית התנגד לכך. בוביל תהיישות נוספת הם בולי התיישבות של מרץ 84 - ההתיישבות בחבל הבשור, בערבה ובחברל עזה. כמו כן בול חידוש היישוב היהודי בגוש עצזין - אוגוסט 80.

בולים שלא היו בתכנון ההנקות, אך הונפקו היו בולי אצל' ולח"י. הרוי לא היה יובל או תאריך שתוכנן והונפק היה בול "70 לארכון ההגנה". בתקופה זו הייתה ממשלה אחרת. בזמן הנפקת בולי אצל' ולח"י, היליכוד ניהל את השלטון ללא המערך וכנראה שעלה מנת לאוון את התמונה, הונפקו בולי אצל' ולח"י. הרוי לא היה יובל או תאריך מיוחד לצורכי הנפקת הבולים הללו. האם היה מיוחד לצורכי הנפקת הבולים הללו. האם היה יכול לחוץ פוליטי כדי לאוון את התמונה, נבחר שובל הפלמ"ח שגס לו לא היה תאריך מיוחד כלשהו בהנקתו, והונפק ללא תכנון מוקדם.

התמונה התאונה. בשנים האחרונות אנו עדים להופעתם של בולים הנושאים את דיזינוטיהם של רבנים וחסובים, אך לא מוכרים לציבור החילוני. הסיבה למבול ההנקות הלווא במי שכיחן כשר התקשרות דאו - רפאל פנחס מ"ס. כתבה ב"ידיעות אחרונות" במוסך לשבת בכתבה ב"ידיעות אחרונות" במוסך לשבת (93/08/20) התרפסמה כתבה על פועלו של הרש לשעבר. באחת הפסיקאות מצטט פנחס על הצלחתו בהנקת מספר רב של בולים של חממי ישראל. השפעה פוליטית ברורה.

ניתן ליחס בולים נוספים להשפעות פוליטיות. אנו צריכים להבין שבoli ישראל משקפים את אורח חיינו ואת תקופות הזמן השונות בהן אנו חיים. זו יהודיותם של בולי ישראל. השפעות פוליטיות אין בהכרח שליליות אלא ניסיון להטביע השקפה מסוימת שתונצח על פיסת ניר קתנטנה אך חשוב. ברור שבעתיד נראה הנקות נוספות חשובות יותר. בורר שבעתיד נראה הנקות ועוד בולים הנושאים מסרים שונים בהתאם לשודלות השונות המנסות להשפיע על יעקוב בוביל ישראל. וזה תמצית הבלתי היה ישראליות ואם נרצה יוכל לכנות זאת בול ייטק.

אחרת להיבט הפליטי של ההנקות תוכל למצוא בעיתוי. ניקח לדוגמה את דמותו של זאב ז'בוטינסקי שעד לפני מרץ 70 לא הונפק בול הנושא את דיוקנו. לאחר ש"חרות" הטרפה למשלת האחדות ביוני 67, ניתן "הקשר" להנקת בול היובל להגנת ירושלים בו הוטבע דיוקנו של איש (מרץ 70). בדצמבר 90 הונפק בול 50 שנה לפטירתו של ז'בוטינסקי, למרות שלא היה בתכנון כלל. השפעה פוליטית? אולי. אבל זה יובל שלא כדאי לפפס בנקת בול.

היבט פוליטי נוסף הוא המסר שנושא הבול (הכוונה למסר פוליטי נסתר). בול שהיה בתכנון ונשא מסר חיובי הוא בול "לא לגזענות" שהונפק ביולי 1984. נזקיר שבבחירות 1986 נזקיר נסעה מסר זה. נכנסת לכנסת תנועת "כך" ברשות הרוב כהנא זיל שדגלה בגזענות נגד העربים. לא פלא שהונפק בול שנשא מסר זה. נשאלת השאלה היפוטטית: אם תנועת "כך" לא הייתה נכנסת לכנסת, האם היו זוכים לראות בול זהה בהקשר לבול זה, נזקיר כי בתכנון ההנקות לשנת 1994, יופיע בול "לא לאלימות". אם תשים לב לעיתונים ולדיוחי החדשות בטליזיה, סיממה זו רצתה ע"י מפגני השמאלי וומוניות לעבר מפגני הימין (ובעיקר למתרחלים). האם מסתור פה מסר פוליטי למרות שהסيمة "לא לאלימות" צריכה להיות מקובלת על כולן?

בולים אחרים שלא היו מונפקים בימים אלו, בכלל המסר הפליטי הבהיר שהם נשאים הם בולי התיישבות. בפברואר 83 הונפקו שלושה בולי התיישבות: התיישבות בגולן, בגליל וביהודה ושומרון. בשנת 1982 התקבל חוק הגולן, שלמעשה היה חוק מוקובל ע"י רב מוחלט בעם כולל ע"י שתי המפלגות הגדולות. האם בימים אלו היה יכול להיות מונפק בול זה! הוביל היותר בעיתוי מבחינה פוליטית הוא בול התיישבות ביהודה ושומרון. המפלגה השליטה בזמן הנקת הבולים היה היליכוד שוא היה מדינותו - יישוב כל חלק איי בכל יהודה ושומרון בפרט, למרות שחקן לא

האם בהנקות חלק מוביל ישראל קיימת השפעה פוליטית? האם הנפקות מסוימות של בולים היו יכולות להופיע בומנים אחרים? "הبولאות, איסוף הבולות...", כפי שהיא מוגדרת באחת מן האנציקלופדיות "היא אחד התחביבים הנפוצים בעולם. עיריים, מוגרים, שעירים וענינים בכל ארצות העולם שוקדים על איסוף של פיסות הניר הקטנות והצבעוניות ברובן, המשמשות אישור, כי שכור של הדואר, המעביר את המכtab או דבר הדפוס שלו". אם לא היה ביקוש לבולים ע"י האספנים, לא היה כדאי לנפקם.

והיו משתמשים במקומות בתווות מונפקות מחשב באשנב. הנפקות הבולים בישראל מוחדרות בכך שהבולים נשאים מסרים על העם היהודי, על מדינת ישראל, והוא החים בה ואפיו על אופי השלטון בזמן הנפקת הבולים (קימאים יוצאים מן הכלל - למשל בול מוצרט). במשך כ-45 שנים שבהם מופיעים בולי ישראל, הופיעו הרבה דזוקנותם אישים על גבי הבולים, וכן מסרים פוליטיים שונים. נשאלת השאלה: האם המפלגה בשליטו, או השר הממונה שירות על הדואר בעלי השפעה על הנפקות הבולים? האם הונפק בולים פוליטיים - כמובן האם בולים אלו היו מונפקים אם המפלגה הריבבה הייתה בשליטו או שר תקשורת היה מתחלף באחריו אביהו כאן שההשפעה על אף המסר בbullים אינה בהכרח שלילית, ואולי להיפך מזו - מועילה ונوتנת פן חדש. לדוגמה, זוכרים לפני מס' שנים את הקמפיין הענק על החסכו במים איתן! בינויו 88 הונפק בול החסכו במים

וכאמור מבלי שיכל בתוכנית ההנקות לתאריכים אלו. כמובן השפעה של גורם כלשהו. הקמפיין ב-93 הוא אכן הסביבה המוביל בצהורה ברורה ע"י השר לאיכות הסביבה. ב-93 הונפק בול לאיכות הסביבה מרופת שלא היה בתוכנית. ישראל אשפends ISRAEL מים חיובים. זיתת מסרים חיוביים.

נשלח בפוסטא / שי שבתאי

דו"ץ משרד הצלב האדום הביןלאומי ב-30 לאוקטובר, והגיעה לארץ ישראל, שם הוטבעה עליה חותמת המשושה של הצנוריה. באותה תקופה היו כבר היהודים בעיר מרכזיות וסגורים מחוץ חומה גבוהה בגטו. בחודש אוגוסט 41 נרשם בגטו "השייא" בתמונות אנשיים לאורך כל ימי קיומו, ומכאן, שהאגירת נשלחה ביום ששלוחה קשה מאוד למוגוריים בתוכו.

השולח מצין את כתובתו כבית מס' 23 ברחוב נלבקי בורשה. רחוב זה נחצה ע"י גבולות הגטו, ונמשך אל הצד הפולני. האם הייתה בית מס' 23 ב巷 תחומי הגטו. התשובה נמצאת בעודותה של צביה לובטקין במשפט אייכמן על ארועי מרד גטו ורשה - יהרג בא כshawirdois הווים ועמדתי בעלייה בבית ברוחב נלבקי 23 וראיתי את אלף הגרמנים מקיפים את הגטו, עם מכונות ירייה ותחמושת..."

התובנות נוספות באיגרת מעלה את התמייה - מדוע אין עליה חותמת צנורה? גורנית וסימני זיהוי של גטו ורשה? התשובה לכך נעוצה לדעתינו בשתי תשומות אפשרויות -

א. חותמות אלה הוטבעו על המעלפה, בה הוכנסה האיגרת. הבעיתיות בכך היא, שב"כ היה מطبع העצוז הגרמני את חותמת האשיר על איגרת הצל"א.

ב. האיגרת נשלחה במהלך שונה, מאשר כרגע, ולכן, חממה מעיני העצוז, והגעה בסופו של דבר לארץ ישראל.

ניסוחה של האיגרת, שנשלחה מושה, סטום במקצת, וסביר להניח שמדובר בקדושים המתגאים את המצב הקשה בגטו - "יקיר. קבלנו את התשובה שלכם מיום 3/23. השמחה שלנו הייתה בלי גבולות. הסלומונים גרים באוגרדווב (רחוב גנטו). יודק שבי... עלייה נפרדה מבן זוגה... כתבו יותר תכופות".

סיירנו של אות חיים, אלי אחרון, שהגיע מנגנו ורשה לארץ ישראל באמצעות הצלב האדום הביןלאומי במילוי 1942 החל הגירושים המוניים מה ghetto למחנות ההשמדה.

פעילות נוספת של הארגון הייתה העברת אגרות דואר יהודים באירופה הכבושה לארץ ישראל. בספרו "אושוויץ ובועלות הברית" כתוב מרטין גולדט (עמ' 108) - "ב-25 ביוני או (1943) הגיעו לירושלים 17 מכתבים שהועברו באמצעות הצלב האדום הביןלאומי. חלקם שלחו מפולין, חלקם מholand, בלגיה, הונגריה ורומניה. כמובן, ללא הבדל, סיירו בלשון נסורת, כדי שיוכלו לעبور את הצנורה על רעב גירושים ומותו. ממכתבים אלה עלה בברור... כי רוב המגזרים סופם שרצחו".

הפריט שלפנינו הוא איגרת צל"א הולנדי לשביוי מלחמה, שעלה חותמת הצל"א הולנדי בורשה, שכן גרמניה, במסגרת שלטונו הצבאי על המדינה, הקיפה את הארגון המקומי כסיניא של הצל"א של הריך האיגרת, שמספרה 3427, נשלחה מושה ב-4 לאוקטובר 1941, עברה

סימן חיים מהגטו דרך הצלב האדום

בחול המועד פסח תערך בתל אביב תערוכת בולי צלב אדום רפואי. במדור זה, הקשור פרייטי דואר ברקע ההיסטורי שלהם, אנסה להציג הפעם את הקשר הטוען בין הצלב האדום לעם היהודי בתקופת מלחמת העולם השנייה.

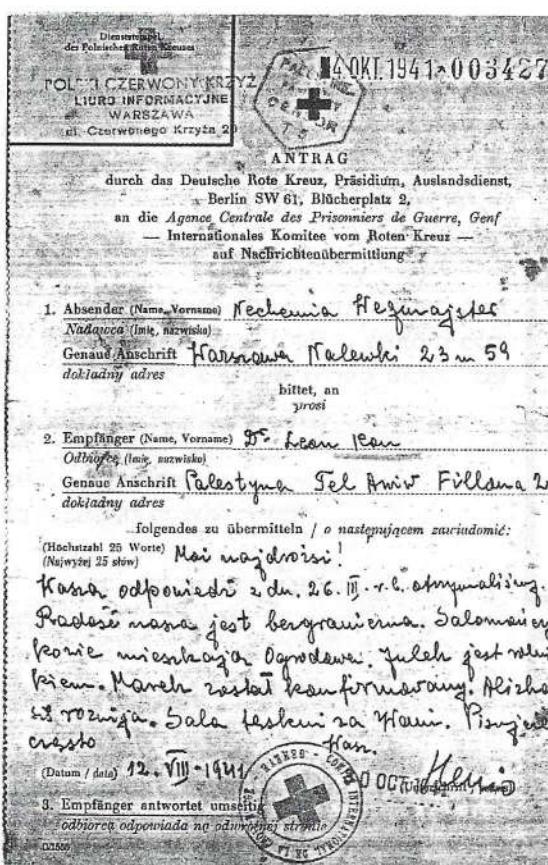
ארגון הצלב האדום הביןלאומי נוסד ב-1863 בטרויה להיות מטה ניטרלי בין צדדים לוחמים בעת מלחמה. אמנות ניבנה, בעיקר אלו שתקבלו בועידת הארגון ב-1949, מkeitו לו סמכויות מסוימות בסיוו ובפיקוח על ביצוע צרכי הגנה על חיללים פצעיים, שבויים ואחרים באזרוי לחימה.

על רקע מחויבותו של הארגון ליישום מדיניות הומניטרית בדגש על אבטחת שלום של

אזורים במהלך מלחמה נפתחה עליו מלחמת העולם השנייה בקרות על פעילותו המוצוממת בסיוו ליוחדים בתקופת השואה. על אף הצדדים שנתקטו והפעולות שיזמו, לא הצליחו אנשי הארגון לסייע באופן משמעותי ולהציל יהודים. זאת קלוד פרווה מאוניברסיטת גיבה כותב בערך המוחוד לארגון ב'אנציקלופדייה של השואה' (פרק ד', עמ' 40-1039) - "הארגון יכול היה לנצל את זכותו ליום או לפחות על-פי העקרונות הכלליים לזכויות אדם, אך הוא לא ניסה להתערב בעניין היהודים בכלל, בדרך שהיא יכולה להיות מחייבת בפני נציג מוסמך (וקרוב לודי אדיש) של שלטונות גרמניה, או דרישת פעולה מצד בעלות הברית במערב".

משמעות הכותב - "היו כמה סיבות אישיות ומוסדיות, היסטוריות ובנות זמן, לאיפוק ההוא של הצע"ב בעניינים של עקרון. החשובות ביותר מנקודת ראותו של הצע"ב היו החשש לסיכון את המטלות שקיבל עלייו... במתן הגנה וטיעו לשביוי מלחמה ועצורים אזרחים...".

יחד עם זאת פעלו אנשי הצע"ב לשיעו ליהודים - בחבילות מזון ומצרכים חיוניים למחנות, שרק חלקן הגיעו: בניסיון לעזור בהצלת היהודי רומניה והונגריה: ובמאץ כושל להציל את אסירי המלחמות מטבח בעה נסיגת הגרמנים בשליה המלחמה.

עורך יקר,

אחרי שראיתי את הבול ואת גלוית המירב שהונפקה ללחמה בסמים, היתי רצח להאריך כמה דברים. בחרית פרג השדה המצוי כמושב הבול והגוליה הוא, לדעתתי, שנגיה ומטעה. מטרת ההונפקה הייתה ספציפית להפנות צומת הלב לשימוש הגובר בטמים. פרג אדום זהו סוג שהוא השימוש האפשרי היחיד בו הוא גורם צביעה (המצוי בעלי הפרח).

צריך היה להראות בبول דבר מה המזכיר לפחות את ה-*Papaves Somniferum* המכיל אופיום. פרח זה בעל ארגמן בהיר או לבן ! עמי קפלר כפר סבא

תשומת המערכת: בירור בשירות הבולאי העלה שם היו דזוקא מודעות שאין קשר ישיר בין הפרג המצוי אשר על הבול, לבין סמים. בשירות הבולאי מצאו את הצעת העיצוב כמוצחת ואפקטיבית וכן אפשרו למשבץ להנתה מ"חוופש אמנותי".

לכבוד עורך "שביל"

"לפני זמן קצר קיבלתי את "שביל" 6 שהוא בחחלת מענין ומכל הבחינות על רמה גבוהה. במדור בולים חדשים מצאתי את הידיעה על תוויות הבול לחג המולד ושמחתי על שהשירות הבולאי מספק סוף סוף את הפריט הזה בMSGתת המינוי הרגיל... אך מסתבר שלא כך הדבר. בבירור עם השירות הבולאי הופני לבתי הדואר ובוים ההפעלה (9 דצמ') נסעתי במיחוד לבית הדואר בעפולה. הפקידה באשנב השירות הבולאי שם הסבירה שלא קיבלת תוויות כלל ומעטפת היום הראשון הבודדות שכן קיבלה - אולו. השעה הייתה 10 לפני הצהרים. עד כאן העובדות המצעירות. אכן היתי מבשם:

- לפרנס ידיעות בדוקות ולא מטעות.
- לפעול כדי שהשירות הבולאי יוכל תוויות ומעטפות ביום הראשון שלthes בMSGתת השירות למינויים....
- שמעאל שורץ
- כפר יוחוקאל

תשומת המערכת: אכן מצטערים על היפורטים הלא מדויק, כאילו השירות הבולאי מספק תוויות בול ומעטפות יום ראשון שלחן בMSGתת

חשוב לאספנים תימאטיים ואחרים".
לכבוד עורך "שביל",
''שמי אגס, אני בן חמץ וחצי ואני אוסף בולים.
יש לי הצעה אליכם, הצעה של היא שינפיקו בולים מסיפורו ילדים כמו: ''אייפה אפי'' ו- ''דריר דוליטלי''. אני גם הייתי מבקש לבקר במקומות שבו מדפסים בולים כי נראה מעניין אותי לראות איך עושים בולים''.
תודה,
אגס אוגד, חיפה.

למערכת "שביל" שלום,
אני שולח לכם את צילום החותמת האירופית ''טורניר ג'יאדו בין-לאומי'' שנערך בהרצליה. האם משוחה מן האספנים יודע איך כותבים הרצליה באנגלית: HERZLIYYA כפי שופיע ליד התאריך, או YAYA HERZLIYYA כפי שופיע בעיגול עם הצירוי קצת מזור לראות שני גרסאות שלאות שם החותמת אחת, לאו!!
ברכתה, משה הלוי, עכו.

למשפחה מרכוביץ
אתכם באבלכם על מות
מוריץ מרכוביץ ז''ל
מוותיקי סוחרי הבולים (חיפה)
עמותת סוחרי הבולים בישראל

למשפחה קונסטנטינובסקי
(בולי לב)
אתכם באבלכם הכבד על מות
הבן
נתן קונסטנטינובסקי ז''ל
עמותת סוחרי הבולים בישראל

המוני חרגיל. השירות הבולאי רואה בתווית הבולים - משום מה - דברי בולים (כמו אגרות אויר, גליות דואר, מעפטות ההדף וכו'). תווית חג המולד סופקה ייחודה עם מעפטות יום ראשון, למינויים שצינו בטופס המינוי ימים שמעוניינים גם בדברי בולים. לא טעינו בפרסום יום ההפעה - שהוא היה 16 בנובember ולו 9 בדצמבר. פנוו לשרות הבולאי שיציע פריטים דומים בעtid או בMSGתת המינוי הרגיל או שיאפשר רכישה בחוונה בדאר פרד.

לכבוד עורך

''הנני מצין שוב בער כי אנו אנשי הנגב כנראה לא חשובים עבורהם. קיבלתי הזמנה לכנס אשר מתקיים בתאריך 14.12.93 14.12 בשעה 11.30 בbara-שבע!!!
האם לא חבל על הוצאות הדאר שלכם ?
האם אתם רואים לחובה משלוח מכתב זה ?
האם כויס אי יכול להנות מהחומר הבולאי שהונפק ביום הטקס ?''
בכבוד רב, אמן טליוסף בא-שבע

תשומת המערכת:
אכן, לצערינו, כ-10 אחוז מהעתיקים נשלו באחרור אך לכתובות מקריות, ולאו דזוקא לבאר-שבע. האחרור נבע מהערכה לא נכונה של משקל ''שביל'', ונקטו בכל הצעדים שהתקלה לא תשנה. כמובן, אין שחר לטענות קיוחו אנשי הנגב.

מר אריה בן-משה מקיבוץ נה-אור מציע להתחדשות לרכוש ולהפץ - לחותמים בלבד על ''שביל'' - פריטים בולאים שונים, כמו למשל דפי מזכרת.

תשומת המערכת:
נסקהל הצעה ברצינות.

מר אילן צור מהיפה מתلون (ובצדך) על ההפצה המאוחרת של ''שביל'' 5 ו- 6, ומשבוח את תוכן וצורת העיתון. כמו כן הוא מצין: ''מצאו חן בעניין מאי הכנתות על מעבבי הבולים. בולי ישראל הם בין היפים בעולם מהבחןינו העיצובית ויש מקום, בוגזין בולאים ישראלי, להציג את גלגוליו של בול מון הרעיון התחלתי ועד עיצובו הסופי. יתכן אפילו מדור קבוע שבו תיאור תהליך עיצוב בולי ישראל בלוויות סקיצות וצדומה. כמו כן מהווה המדור ''בולים מרחבי העולם'' כל עז'

דבורה בוצ'מן - זיוקן

דבורה בוצ'מן ציירת בעלי החיים נולדה בת"א למדה במדרשה לאמנויות שברמת השרון. סיימה לימודי ב- 1972. בין השנים 1972-1982 הציגה במספר תערוכות בתל-אביב, רמת השרון וגביעים. ב- 1982-1991 נסעה לקניה עם משפחתה שם ציירה ציפורים קיר במקומות ציבוריים, עיצבה תפארות לתיאטרון הלאומי ועיצבה בולי דואר למשרד התקשורות. ב- 1991-1992 חזרה ארצה וציירה את בולי החיים שהופיעו בחודש ספטמבר.

מכח הבולים שציירה עברו קנייה:

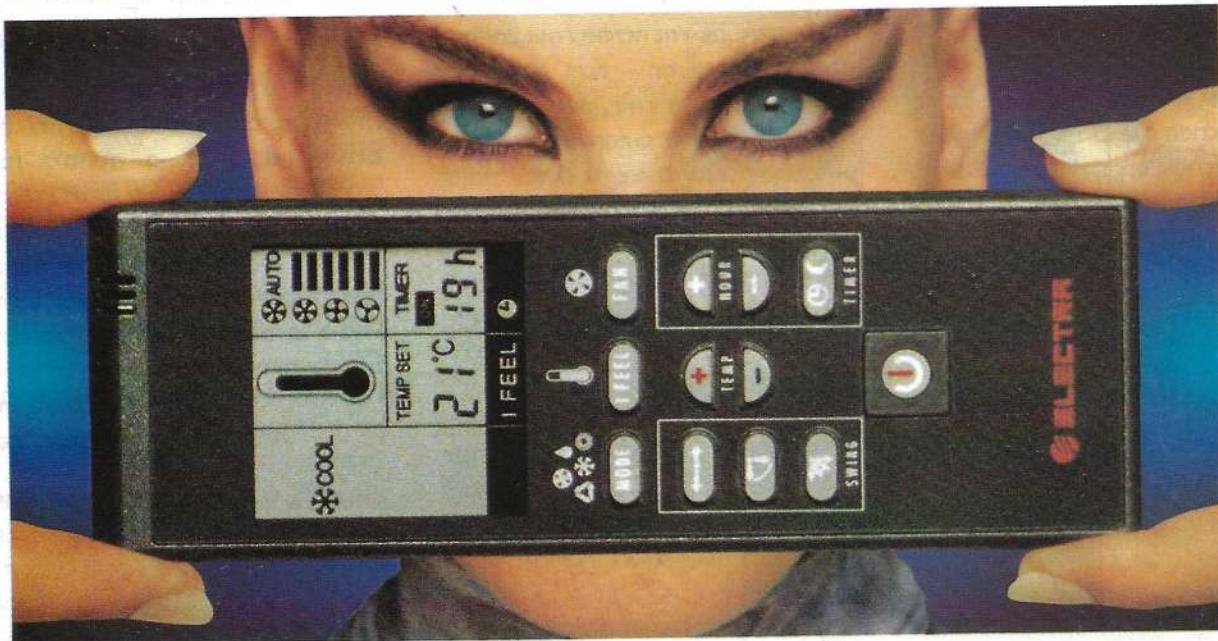

הכנות
لتערוכה
העולמית
ירושלים 1998
התחלו

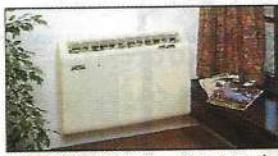
יופיעו באפריל 1994

אלקטרה מדיה את העולם:

מזגן אלקטרה פנטהאוז עם השילט הטלפוני

אלקטרה פנטהאוז מותגנו נפלא בעיצוב הסלון:
מראה חדשני מרובה בໂປו. אלקטרה פנטהאוז
הוא לא רק תריזון ותספכלה הוטוב ביותר בעולם,
הוא גם הפה בינו. כדי לראות...

סלון גודל זה "קטן" על מטבחה:
פירו אוו מושלב בעותת מערמת כנפויים, שכלל
הסבכיה כל מיזוג עילם בחלל גדול במטבח.

את האנרגיות האמיתית:
השלט הטלפוני חכם יותר והופעלתו פשוטה
להפליא. ההרואות שנותת מושיפות כל הזמן על צג
השלט שנמצא בכף ידך.

: I FEEL
בזכות הטכנולוגיה המופנית, נס' כשאתה זשך
ורוקן מטלפון הטלפוני מוסחת את
הסמסרתו קרוב אליך. אזהה אליך להזין
איפל אוניברסיטי, חשלט והזקן "משוחחים" בינוים.

אלקטרה
העולם מתזוג עם אלקטרה